KOMISIJAS LĒMUMS

2006. gada 12. oktobris

par ārvalstu īpašumam uzliekama nodokļa piemērošanu telekomunikāciju infrastruktūrai Apvienotajā Karalistē (C 4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004))

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 4378)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2006/951/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinot ieinteresētās puses sniegt komentārus saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem [1] un ņemot vērā to komentārus,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2004. gada 17. februārī reģistrēja sūdzību, ko iesniedza Apvienotās Karalistes telekomunikāciju operators Vtesse Networks Ltd ("Vtesse"), par nodokļu režīmu, ko tas uzskata par preferenciālu attiecībā uz Apvienotās Karalistes telekomunikāciju operatoru BT plc ("BT").

(2) Savā 2005. gada 19. janvāra vēstulē Komisija informēja Apvienotās Karalistes iestādes par savu lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru par šo jautājumu ("lēmums par procedūras uzsākšanu") saskaņā ar EK līguma 88. panta 2. punktu. Komisijas lēmums par procedūras uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2005. gada 12. martā. [2] Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt komentārus par šo jautājumu.

(3) Pēc norādītā termiņa pagarināšanas Apvienotās Karalistes iestādes 2005. gada 4. aprīlī sagatavoja atbildes vēstuli lūgumam sniegt komentārus lēmumā par procedūras uzsākšanu.

(4) Komisija saņēma komentārus no šādām ieinteresētajām personām:

— AboveNet, 2005. gada 29. aprīļa vēstule,

— Altnet darba grupa, 2005. gada 2. maija vēstule,

— Broadband Stakeholders Group, 2005. gada 13. maija vēstule,

— BT, 2005. gada 18. maija vēstule,

— Cable and Wireless, 2005. gada 29. jūnija vēstule,

— Communications Management Association, 2005. gada 30. marta vēstule,

— Easynet Group, 2005. gada 3. maija vēstule,

— Gamma Telecom, 2005. gada 1. decembra vēstule,

— Geo, 2005. gada 6. maija vēstule,

— Global Crossing, 2005. gada 6. maija vēstule,

— GVA Grimley, 2005. gada 27. aprīļa vēstule,

— Kingston Communications Plc, 2005. gada 29. aprīļa vēstule,

— NTL Group Ltd, 2005. gada 29. aprīļa vēstule,

— Telewest, 2005. gada 28. aprīļa vēstule,

— Thus, 2005. gada 4. maija vēstule,

— UKCTA, 2005. gada 25. aprīļa vēstule,

— Vanco Ltd, 2005. gada 19. aprīļa vēstule,

— Viatel, 2005. gada 6. jūlija vēstule,

[1] OV C 62,12.3.2005., 10. lpp.
[2] Skat. 1. zemsvītras piezīmi.

— Vtesse sniedza komentārus un turpmāku informāciju, sagatavojot vēstules un elektroniskā pasta vēstules 2005. gada 28. janvārī, 2005. gada 4. februārī, 2005. gada 16. februārī, 2005. gada 22. februārī, 2005. gada 15. martā, 2005. gada 29. martā, 2005. gada 28. aprīlī, 2005. gada 28. jūlijā, 2005. gada 17. augustā, 2005. gada 2. septembrī, 2005. gada 4. novembrī, 2005. gada 23. novembrī, 2005. gada 30. novembrī, 2005. gada 1. decembrī, 2006. gada 11. janvārī, 2006. gada 19. janvārī, 2006. gada 16. martā, 2006. gada 20. martā un 2006. gada 8. jūlijā,

— anonīms sūtītājs, 2005. gada 1. februāra vēstule.

(5) Komisija šos komentārus nosūtīja Apvienotās Karalistes iestādēm, sagatavojot vēstules 2005. gada 20. jūnijā, 2005. gada 4. augustā un 2005. gada 9. augustā, lai dotu tām iespēju reaģēt. Tās sniedza komentārus, sagatavojot vēstules 2005. gada 10. oktobrī un 2005. gada 22. novembrī.

(6) Savā 2005. gada 26. jūlija vēstulē Komisija lūdza Apvienotās Karalistes neatkarīgajai iestādei OFCOM, kas regulē telekomunikāciju nozari, iesniegt komentārus par lēmumu uzsākt procedūru. OFCOM sniedza atbildi savā 2005. gada 21. septembra vēstulē. OFCOM sniedza papildinformāciju 2005. gada 7. decembrī, 2006. gada 6. janvārī un 2006. gada 21. martā.

(7) Divas tikšanās ar BT pārstāvjiem notika 2005. gada 14. jūlijā un 2005. gada 4. oktobrī, un 2005. gada 23. novembrī un 2006. gada 23. martā tie sniedza papildinformāciju.

(8) Trīs tikšanās ar Apvienotās Karalistes valsts iestādēm notika 2005. gada 16. martā, 2005. gada 9. septembrī un 2006. gada 4. jūlijā.

(9) Savā 2005. gada 26. septembra vēstulē Komisija lūdza Apvienotās Karalistes iestādēm sniegt papildinformāciju, un 2005. gada 18. novembrī tās sagatavoja atbildes vēstuli. Papildinformāciju tās sniedza 2005. gada 23. novembrī, 2006. gada 23. janvārī, 2006. gada 21. februārī, 2006. gada 13. martā, 2006. gada 21. martā, 2006. gada 27. martā, 2006. gada 20. aprīlī, 2006. gada 2. maijā, 2006. gada 4. jūlijā un 2006. gada 20. jūlijā.

(10) Tikšanās ar sūdzības iesniedzēju Vtesse notika 2005. gada 23. novembrī.

II. JAUTĀJUMA SĪKS APRAKSTS

A. Jautājuma apraksts

Tarificēšanas sistēma

(11) Darījumu tarifi Apvienotajā Karalistē (AK) ir īpašuma nodoklis, ko piemēro ārvalstu īpašumam. Sistēmas mērķis ir veicināt pašvaldību sniegto pakalpojumu izmaksas. Primārais tiesību akts, kas nosaka ārvalstu īpašuma tarificēšanu Anglijā un Velsā, ir 1988. gada likums par pašvaldību finansēm ("LPF 1988"). Sistēmas īstenošana sīkāk noteikta likumā noteiktos dokumentos un tiesu praksē.

(12) Īpašuma vienību, ko vērtē tarificēšanas nolūkā, sauc par "tarificējamu īpašumu" un tajā ietverta zeme, ēkas un tarificējama ražotne un iekārtas. Par tarifiem atbild tā persona, kura izmanto tarificējamo īpašumu, t. i., persona, kuras "sevišķā kontrolē" atrodas aktīvi, kas saskaņā ar precedenta tiesībām ir īpašuma faktiska, ekskluzīva un pastāvīga izmantošana un dod izmantotājam komerciālu labumu.

(13) Nodokļu likmi vienādi piemēro visiem darījumu īpašumiem, to reizi gadā nosaka valsts sekretārs un vienādi piemēro visiem uzņēmējiem. 2004./2005. fiskālajā gadā Anglijā tarifs bija 45,6 % un Velsā – 5,2 %. Šī nodokļa bāze jeb t. s. "tarificējamā vērtība" ir hipotētiska gada īre, par kādu var pamatoti cerēt izīrēt īpašumu no gada gadā, veicot darījumu atklātā tirgū noteiktā vērtēšanas datumā. Pilnā likumā noteiktā definīcija dota LPF 1988 6. grafikā. ([3])

(14) Šīs hipotētiskās gada īres vērtību nosaka Vērtēšanas biroja aģentūra (VBA), kas ir Iekšzemes ieņēmumu dienesta izpildaģentūra un centrālās valdības daļa. Pārvērtēšana notiek reizi piecos gados. Laikā no 1995. līdz 2000. gadam tarificējamā vērtība ir hipotētiskā gada īre īpašumam (ja tas pieejams tirgū) 1993. gada 1. aprīlī jeb "agrākā vērtēšanas datumā". Laikā no 2000. līdz 2005. gadam agrāks vērtēšanas datums bija 1998. gada 1. aprīlis, un periodam no 2005. līdz 2010. gadam tas būs 2003. gada 1. aprīlis. Laika posms starp agrāku vērtēšanas datumu un datumu, kurā vērtējums stājas spēkā, paredzēts, lai VBA varētu noteikt vērtību, pamatojoties uz faktisko apliecinājumu agrākā vērtēšanas datumā.

Vērtības noteikšana

(15) Lai aprēķinātu īpašuma "tarificējamo vērtību", t. i., hipotētisko gada īri, VBA var izvēlēties vienu no četrām metodēm, starp kurām pastāv hierarhija:

a) Ja pastāv tiešs un faktisks apliecinājums par īpašuma īri, piemēro īres metodi.

b) Ja nav tieša īres apliecinājuma, var salīdzināt citu salīdzināmu īpašumu īres apliecinājumus. Tā ir saraksta toņa metode. Ērtības labad gan īres metodi,

([3]) Pieejams http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880041_en_1.htm

gan saraksta toņa metodi, kuru pamatā ir īres apliecinājums tirgū, šajā lēmumā sauc par "īres metodi".

c) Ieņēmumu un izdevumu (I un I) metodi piemēro īpašumiem, kurus reti izīrē vai kurus ir sarežģīti replicēt; parasti tie ir komunālo pakalpojumu uzņēmumi. Šī metode tiecas replicēt iedomāta īrnieka domāšanas procesu, tam novērtējot ar īpašuma izīrēšanu saistīta komerciāla pasākuma ienesīgumu. Īrnieks veic aplēses par nākotnes ieņēmumiem un atskaita nākotnes izmaksas. No iegūtā rezultāta īrnieks atskaita nepieciešamo atdevi, savukārt atlikums ir maksimālā īre, kādu īrnieks būtu gatavs maksāt.

d) Līgumslēdzēja bāzes metodes pamatā ir darījumu īpašuma aizstāšanas izmaksas: iedomāts īrnieks nebūtu gatavs par īpašuma gada īri maksāt summu, kas pārsniegtu izdevumus, ko tam vajadzētu gadā maksāt procentos par kapitālu līdzīga īpašuma izveidošanai. Šo metodi parasti izmanto tādiem īpašumiem, ko neizīrē vai kas nerada peļņu (piemēram, slimnīcām).

Telekomunikāciju infrastruktūras tarificēšana

(16) Darījumu tarifus telekomunikāciju infrastruktūrai piemēro tāpat kā ikvienam citam īpašumam, kas atrodas ārpus valsts. 2000. gada noteikumi par tarificēšanu (ražotnes un iekārtas) (Anglija) ([4]) paredz, ka ražotnes un iekārtas, kas tarificējamas telekomunikāciju infrastruktūrā, ir "kabeļi, šķiedras, vadi, vadītāji vai šādu lietu sistēma…, ko izmanto vai paredz izmantot saistībā ar sakaru signālu pārraidi".

(17) Attiecībā uz telekomunikāciju īpašumiem darījumu tarifus piemēro kopš 1855. gada. Pēc BT privatizācijas 1984. gadā ar šo nodokli aplika gan tā infrastruktūru, gan arī Mercury Communications, kas bija BT vienīgais konkurents duopola situācijā 1980-tajos gados. Sākotnēji, laikā no 1990. līdz 1995. gadam, nodokļu apjomu noteica, piemērojot iepriekš noteiktu "standartformulu". Telekomunikāciju nozarē pakāpeniski ienākot konkurencei, kopš 1992. gada nodokli piemēro visai telekomunikāciju infrastruktūrai.

Īpašuma nodokļa piemērošana attiecībā uz BT

(18) Laikā no 1995. gada līdz 2000. gadam VBA attiecībā uz BT piemēroja I un I metodi. Šo vērtējumu koriģēja pēc tam, kad ar BT bija panākta vienošanās, jo BT bija noteicis savu vērtību pēc līgumslēdzēja bāzes metodes un iesniedzis apelācijas sūdzību par sākotnējo vērtību vispirms Londonas Centrālajā vērtēšanas tribunālā un vēlāk Zemes tribunālā. BT un VBA panāca vienošanos 2000. gadā. Rezultātā tika panākta vienošanās, saskaņā ar kuru 1995./1996. fiskālajā gadā BT tīkla aktīvu tarificējamā vērtība tika noteikta 445 miljoni sterliņu mārciņu apmērā Anglijā un 25 miljonu apmērā Velsā. Piemērojot 43,2 % reizinātāju, BT nodokļu saistības bija 203 miljoni sterliņu mārciņu minētajā fiskālajā gadā jeb 2 % no attiecīgajiem BT gada ieņēmumiem.

(19) Laikā no 2000. gada līdz 2005. gadam VBA noteica, ka BT aktīvu vērtība ir 467 miljoni sterliņu mārciņu Anglijā un 26 miljoni Velsā. Vērtību noteica pēc I un I metodes, un tās pamatā bija tie principi un vērtības, par kurām vienojās vienlaicīgi ar 1995. gada saraksta izveidi. Laikā no 2005. līdz 2010. gadam VBA atkārtoti piemēroja I un I metodi attiecībā uz BT tīklu.

(20) Noteikto vērtību pārskata reizi piecos gados. Tomēr lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija atzīmēja, ka vēlāk vērtība pēc pārskatīšanas tika samazināta, lai parādītu, ka uzņēmums zaudējis tirgus īpatsvaru AK fiksēto telekomunikāciju tirgū, ko izraisīja konkurējošo telekomunikāciju tīklu fiziska izplešanās. Lēmumā par procedūras uzsākšanu arī atzīmēts, ka acīmredzot netika veikta pārskatīšana ar vērtības paaugstināšanu, lai atspoguļotu tīkla iespējamo iznesumu vai modernizāciju.

Īpašuma nodokļa piemērošana attiecībā uz Kingston

(21) Kingston Communications plc. ("Kingston") ir telekomunikāciju operators, un tam pieder vienīgais vietējas piekļuves tīkls Halles apgabalā. Laikā, kad 20. gs. 80. gadu beigās Apvienotajā Karalistē tika privatizēts vairums valstij piederošo telekomunikāciju tīklu, uzņēmums palika pašvaldības īpašumā, un tikai 1999. gadā tā akciju kapitāls kļuva publiski pieejams. Halles pilsētas padome ir vienīgā vērā ņemamas akciju paketes turētāja. Kingston bija vienīgais telekomunikāciju operators, kura vērtību noteica pēc I un I metodes.

(22) Tomēr Kingston pieder arī meitasuzņēmums Torch Communications Ltd, kas izveidojis šķiedras pamattīklu ārpus Kingston vietējā piekļuves tīkla (t. i., Halles un apkārtējo pilsētu tīkla) un uztur šo pamattīklu kā atsevišķu meitasuzņēmumu. Tā rezultātā Torch pamattīkla vērtību var noteikt atsevišķi pēc īres metodes.

Īpašuma nodokļa piemērošana attiecībā uz Vtesse

(23) Vtesse ir sūdzības iesniedzējs. Tas ir "darījumu šķiedras" pakalpojumu sniedzējs, kas piedāvā augstas kapacitātes

([4]) S.I. 2000/540.

maza apjoma nomātas līnijas galvenokārt lieliem klientiem. Tas tieši konkurē ar BT piedāvātajām nomātajām līnijām. Lai pieslēgtu klientus, Vtesse nomā "tumšās" šķiedras no citiem pamattīkla operatoriem un tās papildina ar pašizveidotu infrastruktūru. Īpašums, ko tas īrē no citām personām, tiek iekļauts Vtesse tarificējamā īpašumā. VBA pieņēma lēmumu attiecībā uz Vtesse piemērot tarifu pēc "saraksta toņa" metodes, kuru pēc tam piemēro katru reizi, kad tiek īrēta un izgaismota jauna šķiedra.

(24) Pamatojoties uz faktiski samaksāto īri kā atskaites punktu, laikā no 2000. līdz 2005. gadam VBA gada likmi noteica pēc īres metodes – 1 200 sterliņu mārciņu par optisko šķiedru pāra kilometru Londonas centrālajā apgabalā un 1 000 sterliņu mārciņu par kilometru citos Apvienotās Karalistes rajonos. Turklāt 2001. gadā VBA piešķīra t. s. "pārmērīgas piegādes asignējumu" tiem šķiedras piegādātājiem, kuru vērtību noteica pēc īres metodes – tā bija vienāda ar 15 % atlaidi no tarificējamās vērtības no 2001. gada 1. aprīļa un 25 % no 2002. gada 1. aprīļa. Šis asignējums bija paredzēts, lai atspoguļotu pārmērīgos ieguldījumus šķiedrās telekomunikāciju nozares uzplaukuma laikā 1990-to gadu beigās un tam sekojošo straujo šo aktīvu vērtības kritumu, ko izraisīja fiziskas pārmērīgas piegādes. Papildus ir vēl 10 % atlaide tīkliem, kuru garums pārsniedz 3 000 km. Pēc šīm atlaidēm šķiedru pāra īres vērtība laikā no 2002. līdz 2004. gadam samazinājās līdz 900 sterliņu mārciņām par kilometru Londonas teritorijā un 750 sterliņu mārciņām par kilometru citās valsts daļās. Laikā no 2005. līdz 2010. gadam šķiedru pāra īres vērtība bija 600 sterliņu mārciņu par kilometru Londonas teritorijā un 500 sterliņu mārciņu par kilometru citās Apvienotās Karalistes daļās. ([5]) Vtesse apgalvoja, ka tā nodokļu saistības bija apmēram 7 % no periodiskiem ieņēmumiem 2003./2004. gadā.

(25) Attiecībā uz pārskatīšanu saraksta toņa tarifu piemēro katrai šķiedrai, kuru īrē un izgaismo. Vtesse pienākums ir regulāri informēt VBA par tīkla iznesumiem, lai varētu koriģēt īpašuma vērtību. Tādēļ ikreiz, kad uzņēmums piegādā klientam šķiedru kā pakalpojumu, Vtesse uzskatīja, ka tarifs var būt līdz pat 20–30 % no jauna līguma ieņēmumiem.

(26) Citu tirgū esošo telekomunikāciju operatoru vērtību nosaka pēc īres metodes; izņēmums ir kabeļtelevīzijas operatori, kuru vērtību nosaka pēc metodes, kas atvasināta no līgumslēdzēja bāzes metodes. ([6])

([5]) Laikā no 2005. līdz 2010. gadam apelācijas sūdzības priekšmets ir izīrēšanas vērtība, ko VBA noteikusi optiskajām šķiedrām; to var pazemināt, ja apelācija ir veiksmīga.

([6]) Faktiski tos vērtē pēc tarificējamās vērtības par katru pievienoto mājsaimniecību. Šīs metodes pamatā ir līgumslēdzēja vērtēšana, kurā ietvertas dekapitalizācijas izmaksas ar gala asignējumiem, lai atspoguļotu iespiešanās tarifus.

B. **Iemesli oficiālas izmeklēšanas uzsākšanai**

(27) Savā lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija uzskatīja, ka, piemērojot īpašuma nodokli attiecībā uz BT un Kingston, abiem minētajiem uzņēmumiem varētu rasties priekšrocība. Tie varētu gūt labumu, ja salīdzinājumā ar konkurentiem tiem tiktu samazināta nodokļu bāze. To atspoguļoja fakts, ka BT nodokļos maksāja aptuveni 2 % no atbilstošajiem ieņēmumiem, bet Vtesse un citu konkurentu maksātie nodokļi svārstījās no 7 līdz pat 20–30 %, pamatojoties uz pieaugošo vērtību.

(28) Lēmumā par procedūras uzsākšanu izteikts viedoklis par to, ka šādu acīm redzami diskriminējošu nodokļu uzlikšanu rada īpaša aktīvu vērtēšanas metode, ko piemēro attiecībā uz BT un Kingston, bet citi telekomunikāciju operatori tiek vērtēti pēc īres metodes, kas neattiecas uz kabeļtelevīzijas operatoriem, jo tos vērtē pēc metodes, kuru atvasina no līgumslēdzēja bāzes metodes. Sistēmas neviendabīgums un VBA piešķirtās patstāvīgās pilnvaras piemērot vispārējus noteikumus īpašiem operatoriem, kuras tā izmantoja, lai panāktu vienošanos ar BT, varēja radīt īpašas priekšrocības BT un Kingston.

(29) Lēmumā par procedūras uzsākšanu tika uzdots jautājums par viedokli, ka īres metodi nevar piemērot attiecībā uz BT un Kingston īpašumu. Tika ieteikts, ka īres maksa, ko BT saņem par savas infrastruktūras izīrēšanu, var būt par tīkla vērtības norādi. Turklāt BT maza apjoma darījumu struktūras efektīvi izīrē infrastruktūru un pērk tīkla pakalpojumus no BT Wholesale Ltd ("BT Wholesale"), kas ir darījumu struktūra, kas pārvalda BT infrastruktūru: cena, ko iekšēji izmanto BT maza apjoma tirdzniecības atzars darījumos ar BT Wholesale kā liela apjoma darījumu atzaru, varētu nodrošināt pamatu īres vērtības noteikšanai. Turklāt liberalizācijas un tīkla elementu atsaistīšanas dēļ izveidojušies visdažādākie vairumtirdzniecības produkti, kas varētu kalpot kā atskaites punkti, vērtējot BT un Kingston tīklu dažādo infrastruktūras elementu īres vērtību. Atbildot uz piezīmi par to, ka nav otra ne tik plaša, ne diversificēta tīkla kā BT tīkls, kura īres maksa varētu būt par atskaites punktu, lēmumā par procedūras uzsākšanu kā atskaites punktu iesaka izmantot kabeļtelevīzijas uzņēmumu aplikšanu ar nodokli, jo tie aktīvi darbojas telekomunikāciju tirgū.

(30) Par pašas I un I metodes piemērošanu Komisija konstatēja, ka šī metode novērtē aktīvu īres vērtību, pamatojoties uz ieņēmumiem no šādu aktīvu izmantošanas. Tādēļ rezultāts ir atkarīgs no šo aktīvu izmantošanas ienesīguma līmeņa, kā dēļ varētu tikt sodīti tie operatori, kuru aktīvus vērtē pēc

citas metodes. Komisija uzdeva jautājumu par to, vai nepieciešamās korekcijas tika veiktas, piemērojot I un I metodi attiecībā uz BT un Kingston, pieņemot, ka to aktīvi tiek izmantoti ar maksimālu kapacitāti un ienesīgumu. Komisija arī uzdeva jautājumu par to, kā BT vērtēšanā ņem vērā vispārīgos pakalpojumu pienākumus.

(31) Lēmumā par procedūras uzsākšanu vēl uzdoti jautājumi par metodi, kuru izmanto tarificējamās vērtības pārskatīšanai. Tajā atzīmēts, ka attiecībā uz BT tiek piemērots mehānisms, kas pēc pārskatīšanas tā vērtību samazina, savukārt konkurentiem visdrīzāk nepiemēro līdzīgu sistemātisku tirgus nosacījumu pārskatīšanu. Tas, ka acīm redzami nav ņemts vērā BT infrastruktūras vērtības pieaugums laikā starp diviem piecu gadu periodiem, toties no konkurentiem iekasēta palielināta maksa, jo pieaugusi to tīkla vērtība, varētu radīt priekšrocību BT.

(32) Lēmumā par procedūras uzsākšanu arī uzsvērts fakts, ka VBA acīm redzami izmanto apjomīgas patstāvīgas pilnvaras, saskaņā ar kurām tā var panākt vienošanos. Tāpat uzsvērts, ka ar BT panāktajā vienošanā jāievēro nediskriminēšanas princips un operatorus nedrīkst nepamatoti diskriminēt.

III. IEINTERESĒTO PERSONU KOMENTĀRI

A. Ieinteresēto personu, izņemot BT un Kingston, komentāri

(33) Ieinteresēto personu iesniegtajos komentāros vispārīgi atbalstīts viedoklis par to, ka īpašuma nodokļa piemērošana attiecībā uz BT un Kingston var šiem uzņēmumiem nodrošināt noteiktas priekšrocības.

(34) Vtesse vispirms uzsvēra, ka pēc tam, kad vērtēšanas tribunāls 1998. gada martā pieņēma lēmumu, kas apstiprināja, ka attiecībā uz BT tīklu piemērojama I un I metode un tā tarificējamā vērtība ir 553 000 000 sterliņu mārciņu Anglijā un Velsā, BT par šo lēmumu iesniedza apelācijas sūdzību Zemju tribunālā. Pirms noklausīšanas BT un VBA vienojās, ka vērtība ir 470 000 000 sterliņu mārciņu, kas ir 15 % samazinājums salīdzinājumā ar sākotnējo vērtību. Vtesse izteica pieņēmumu, ka BT un VBA vienojušās par galīgo summu un VBA koriģēja skaitļus, lai tie atbilstu vienošanās rezultātam.

(35) Vtesse ieteica jaunus elementus, kuru mērķis ir parādīt, ka BT īpašums ticis nepietiekami novērtēts pēc I un I metodes. Tādēļ, pieņemot, ka visa BT tīkla ([7]) tarificējamā vērtība attiecināta uz optiskās šķiedras tīklu (7 300 000 kilometru 2005. gadā), gada tarificējamā vērtība par kilometru šķiedras būtu 74 sterliņu mārciņu. Vtesse uzskata, ka šis skaitlis jāsalīdzina ar 1 000 un 1 200 sterliņu mārciņām, kas ir tarificējamā vērtība par optiskās šķiedras kilometru tādiem telekomunikāciju operatoriem, kas vērtēti pēc īres metodes. Arī tad, kad BT optiskās šķiedras vērtību nosaka kā nulli un pieņem, ka BT ir 29 miljoni galalietotāju savienojumu, gada īre par līniju būtu 18,57 sterliņu mārciņas. Šo skaitli jāsalīdzina ar 122 sterliņu mārciņām, ko gadā maksā telekomunikāciju operatori par piekļuvi BT atsaistītām abonentlīnijām ([8]).

(36) Vtesse arī atzīmē, ka 2001. gadā BT nodevusi lielāko sava īpašuma portfeļa daļu kā nomas objektu un īpašumu Land Securities un Williams Pears Group kopuzņēmumam Telereal par 2,4 miljardiem sterliņu mārciņu. Darījumā kopumā iesaistīti 5,5 miljoni kvadrātmetri. Pēc darījuma BT veica gada īres maksājumu 190 miljonu sterliņu mārciņu apmērā par īpašumu plus 90 miljonu sterliņu mārciņu apmērā par nomas objektu 2001. gadā. Pamatojoties uz darījumu, Vtesse secina, ka BT par īri maksā 35 sterliņu mārciņas par kvadrātmetru savās ēkās, bet uzskata, ka citiem telekomunikāciju operatoriem noteiktā vidējā maksa ir 115 sterliņu mārciņu par kvadrātmetru to komercīpašumos. Vtesse apgalvo, ka 2001. gadā BT faktiski veicis īres maksājumus Telereal par savām ēkām 280 miljonu sterliņu mārciņu apmērā, kas ir vairāk nekā 50 % no tarificējamās vērtības attiecīgajā gadā, kaut gan lielākā daļa šīs vērtības galvenokārt attiecināma uz BT tīklu, nevis ēkām. Vtesse acīmredzot domā, ka tādējādi tiek apliecināts, ka BT tīkls ir nepietiekami novērtēts pēc I unI metodes.

(37) Vtesse iesniegumā ir teikts, ka neatbilstība starp BT tīkla un citu telekomunikāciju operatoru tīklu dažādo komponentu tarificējamo vērtību pierāda, ka, piemērojot I un I metodi, BT īpašums tiek novērtēts zemāk nekā tad, ja to vērtētu pēc īres metodes.

(38) Vtesse nodrošina papildelementus, lai salīdzinātu attiecīgo slogu, kādu uz BT un citiem telekomunikāciju operatoriem rada darījumu tarifi. Vtesse dod priekšroku tarifu/ieņēmumu koeficientam, pieņemot, kas Vtesse gadījumā tas 2004. gadā bija 13,46 %. Vtesse uzskata, ka šis koeficients jākoriģē, lai varētu veikt tiešu salīdzinājumu ar BT. Tā kā Vtesse apgalvo, ka vairums operatoru veic ievērojamus maksājumus par noslodzes (trafika) pārraidi un pabeigšanu un šāda maksa par savienojumu neattiecas uz viņu tarificējamiem aktīviem, tās atskaitāmas no ieņēmumiem, aprēķinot tarifu/ieņēmumu koeficientu. Šo uzskatu atbalsta

([7]) 554 100 000 sterliņu mārciņu 2005. gadā Anglijā un Velsā.

([8]) Abonentlīnija ir pēdējās jūdzes savienojums, kas savieno galaklientu ar vietējo telefona centrāli. BT jānodrošina saviem konkurentiem piekļuve šādām abonentlīnijām saskaņā ar noteiktiem nosacījumiem.

Gamma Telecom, kas minēto iemeslu dēļ apgalvo, ka piemērotākais koeficients darījumu tarifu radītā sloga salīdzināšanai ir tarifu/pievienotās vērtības koeficients.

(39) Turklāt Vtesse salīdzināja BT liela apjoma iznesuma pakalpojumu (LAIP) cenas un tarifus, kādus maksātu pēc īres metodes vērtēts operators, ja tas izgaismotu optiskās šķiedras tāda paša pakalpojuma sniegšanai. Atkarībā no LAIP kapacitātes un attāluma Vtesse uzskata, ka šādam operatoram vajadzētu maksāt par tarifiem līdz pat 87 % no BT noteiktās maksas. Vtesse uzskata, ka šis ir vēl viens apliecinājums tam, ka BT optiskais tīkls ir nepietiekami novērtēts: ja tas būtu tāpat novērtēts, tam vajadzētu noteikt lielāku maksu par LAIP, lai segtu darījumu tarifu reālās izmaksas.

(40) Vtesse arī iebilst, ka tarifu/ieņēmumu koeficients ir īpaši augsts tādiem jauniesācējiem, kā, piemēram, Vtesse. Ilgāk pastāvoši uzņēmumi var ielādēt šķiedras ar iespējami lielāku noslodzi (trafiku), lai amortizētu īres un nodokļu izmaksas ar iespējami vairāk klientiem. Uz BT šis ierobežojums neattiecas, jo pieņem, ka to margināli netarificē. Tas nozīmē, ka šādiem uzņēmumiem tarifu/ieņēmumu koeficients ilgākā termiņā samazināsies.

(41) Jautājumā par marginālo aplikšanu ar nodokli *Vtesse* uzsver, ka tam kaitējumu nodara tas, ka BT tiek vērtēts kā nedalāms tīkls, bet Vtesse tiek vērtēts par katru individuālu optiskās šķiedras metru, ko tas izgaismo. Vtesse uzskata, ka analīzes vienībai jābūt individuālam līgumam tirgū, kurā konkurē Vtesse un BT. Vtesse sniedz precīzākus skaitļus par to, kā šīs atšķirības ietekmē līgumu marginālu aplikšanu ar nodokli: piemēram, izmantojot pieteikumu, ko iesniedza Kent MAN pamattīkla un piekļuves telekomunikāciju līnijas nodrošināšanai, Vtesse uzskata, ka tā tarifu saistības par pieteikumu veidoja 16 % no ieņēmumiem. Attiecībā uz to pašu pieteikumu Vtesse uzskata, ka BT netika tarificēts margināli, vai arī lielākais tam noteiktais nodoklis bija vidēji 2 % no ieņēmumiem, ko tas varētu maksāt par tarifiem. Šī starpība izskaidrotu, kāpēc Vtesse neuzvarēja konkursā par konsorciju, kurā bija iesaistīts BT.

(42) Vtesse arī atzīmē, ka BT pēdējā laikā īrējis apmēram 2 000 optiskās šķiedras līnijas kilometrus Geo tīklā, kas ir viens no Vtesse piegādātājiem, un noteikumi bijuši tādi paši kā Vtesse gadījumā. Vtesse uzskata, ka BT uzskatāms par šādu šķiedru izmantotāju. Vtesse uzdod jautājumu, vai vērtējumā ņemts vērā BT tīkla iznesums, un iesaka to vērtēt saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem kā Vtesse, ja tie abi īrē šķiedras no viena un tā paša operatora.

(43) Altnet darba grupa, kurā pārstāvēti vairāki alternatīvi fiksēto līniju telekomunikāciju operatori, iesnieguši priekšlikumu piemērot I un I metodi tikai regulētiem monopoliem, kam ir nedaudz salīdzināms īres apliecinājums. Tā uzskata, ka VBA rīcībā ir pietiekami pierādījumi par īres vērtību, lai novērtētu BT pēc īres metodes, piemēram, BT liela apjoma līniju īres tarifi vai publiskotās cenas par abonentlīniju atsaistīšanas produktiem, kuras var izmantot, lai novērtētu vara kabeļu īres vērtību. Grupa arī uzskata, ka īres metode ievērojami ietekmē operatoru nodokļu saistības. Šāda ietekme nerodas, izmantojot I un I metodi, jo infrastruktūras vērtību nosaka iepriekš, un tādēļ BT lēmums izgaismot tumšās šķiedras no fiskālā viedokļa ir neitrāls. Altnet uzskata, ka šo traucējumu ietekmi vēl pastiprina tas, ka starp BT un VBA panāktā vienošanās attiecas uz diviem vērtēšanas periodiem, tādējādi dodot BT ievērojamu priekšrocību, kas izteikta kā paaugstināta iespējamība, savukārt Altnet uzņēmumiem bija dārgas un nenokārtotas apelācijas prasības un pārrunas. Altnet apgalvo, ka BT paredzami 74 % no kopējā nodokļu sloga, kas attiecas uz telekomunikāciju tīklu, bet tā tirgus īpatsvars ir vismaz 80 %.

(44) Global Crossing apstiprina, ka paaugstināta nodokļa uzlikšana (t. i., no jauna izgaismotām šķiedrām) ir par labu BT, jo tad, kad Global Crossing izgaismo jaunu šķiedru, saistības attiecībā uz paaugstināta nodokļa uzlikšanu tam rodas visā ķēdes garumā – no klienta atrašanās vietas līdz uzņēmuma pamattīkla mezglam. Global Crossing apgalvo, ka nelabvēlīgā nodokļu režīma dēļ tas salīdzinājumā ar BT zaudē darījumus.

(45) Uzņēmumi Thus plc. un Viatel (AK) Ltd. arī apgalvo, ka tiem paaugstinātas nodokļu saistības rodas, pievienojot savam tīklam jaunas klientu atrašanās vietas, bet BT kā to galvenajam konkurentam šādas paaugstinātas nodokļu saistības nerodas. Uzņēmums Above Net izsaka tādu pašu prasību, norādot, ka tas salīdzinājumā ar BT zaudē darījumus, iespējams, tādēļ, ka BT maksā acīm redzami mazākus nodokļus.

(46) Tirdzniecības asociācija UKCTA, kas pārstāv tos fiksēto līniju sakaru operatorus, kas sacenšas ar BT par balss un datu pakalpojumiem, izteica viedokli, ka īpašuma nodokļa sistēmā pastāv nopietnas pārskatāmības problēmas, jo tai raksturīgi konfidenciāli divpusēji darījumi starp tīkla operatoriem un nodokļu iestādēm. UKCTA uzskata, ka ar BT panāktā vienošanās nodrošina uzņēmumam noteiktību un stabilitāti vismaz desmit gadu garumā, savukārt citiem operatoriem netiek nodrošināts šāds paredzamības līmenis. UKCTA atzīmē, ka īpašuma nodokļa sistēmas dēļ nostiprinājusies BT dominējošā pozīcija, jo nodokļu režīms ir izdevīgāks BT, bet tas neļauj jauniem dalībniekiem godīgi konkurēt, un tādējādi BT atšķirībā no citiem konkurentiem nerodas tiešs darījuma tarifu paaugstinājums par lielāka šķiedru apjoma izgaismošanu. Tomēr pēc Komisijas lūguma UKCTA norādīja, ka tā nav varējusi noteikt, kādu summu

Altnet operatoriem būtu vajadzējis maksāt nodokļos, ja tos vērtētu tāpat kā BT.

(47) Telekomunikāciju uzņēmumu konsultantuzņēmums darījumu tarifu jautājumos GVA Grimley kritizēja korekcijas mehānisma piemērošanu BT, kas izpaužas kā tā tirgus īpatsvara pārmaiņas un kura piemērošana ir necaurredzama. GVA Grimley uzskata, ka attiecībā uz visiem citiem īpašumiem, kurus vērtē pēc I un I metodes, pārvērtēšanu parasti veic reizi piecos gados, nepiemērojot tirgus īpatsvara mehānismu. Turklāt uzņēmums apšauba to, kā tirgus īpatsvara koriģēšanas mehānismu piemēro attiecībā uz BT, un atzīmē, ka ir sarežģīti saprast, kādēļ BT tarificējamajai vērtībai vajadzēja pazemināties laikā no 1995. līdz 1999. gadam, kaut gan apgrozījums un peļņa uzlabojās. Vēl uzņēmums atzīmē VBA paziņojumu, ka atsaistītu vara vadu pāra tarificējamā vērtība ir apmēram 50 sterliņu mārciņu, bet BT abonentlīnija tiek novērtēta par apmēram 16 sterliņu mārciņām (dalot BT kopējo tarificējamo vērtību ar abonentlīniju skaitu). Neatbilstība liecinot par to, ka BT tīkls nav pietiekami novērtēts.

(48) Daži respondenti jau minējuši, un citi respondenti, tādi kā Telewest Broadband, Cable and Wireless vai Easynet uzdod jautājumus, kas saistīti ar darījumu tarifiem, bet nav tieši saistīti ar lēmumā par procedūras uzsākšanu raksturotajiem faktiem. Piemēram, dažus minētos uzņēmumus satrauc tas, ka īpašuma nodokļa režīmu varētu piemērot attiecībā uz abonentlīniju atsaistīšanu. Tie arī sūdzas par pārāk augsto darījumu tarifu līmeni, ([9]) kas rada šķēršļus investīcijām, un ka piecu gadu periods nav samērojams ar tehnoloģisko pārmaiņu struktūru un gaitu telekomunikāciju nozarē. ([10]) Viens uzņēmums arī uzskata, ka visi konkurenti netiek tarificēti. ([11])

B. **Komentāri, ko sniedza BT un Kingston**

Komentāri, ko sniedza BT

(49) BT vispirms paskaidroja, ka pretēji lēmumā par uzsākšanu apgalvotajam nav akceptēta vērtēšanas metožu hierarhija un nav principa, ka, pastāvot īres apliecinājumam, īres metode ir vispiemērotākā. To, kādu metodi VBA izmanto, nosaka vērtējamā īpašuma raksturs un pieejamie apliecinājumi. Tādēļ VBA nevar brīvi izvēlēties, kādu metodi piemērot.

([9]) Komentāri, ko sniedza Cable and Wireless, Telewest un Viatel.

([10]) Komentāri, ko sniedza Telewest.

([11]) Komentāri, ko sniedza Easynet.

(50) Kaut gan BT tiek vērtēts pēc citas metodes, BT un citi tarifu maksātāji netiek diskriminēti: statūtos noteiktais tests ir vienāds visiem, un visu metožu mērķis ir noteikt hipotētisko īri, par kādu attiecīgo darījumu īpašumu varētu pamatoti izīrēt no gada gadā.

(51) BT uzskata, ka nav apliecinājuma tam, ka BT īpašumam noteiktā tarificējamā vērtība būtu radījusi tam priekšrocību, kas izpaustos kā zemāka nodokļu bāze nekā konkurentiem. Vienīgais Komisijas sniegtais apliecinājums par šo pieņēmumu ir tarificējamo vērtību salīdzinājums attiecībā uz apgrozījumu.

(52) BT arī uzskata, ka VBA izdarījusi pareizu secinājumu par I un I metodi kā vienīgo piemēroto metodi BT tīkla vērtības noteikšanai; tas galvenokārt ir tādēļ, ka trūkst īres apliecinājuma, lai veiktu aplēses par visa BT īpašuma tarificējamo vērtību. Veicot vērtēšanu 1995. un 2000. gadā, nepastāvēja ne abonentlīnija ([12]), ne liela apjoma īres apliecinājums ([13]).

(53) BT noliedz, ka apelācijas sistēma vai tās piemērošana attiecībā uz BT būtu tendencioza. Katram ir tiesības iesniegt apelācijas sūdzību un iespēja panākt vienošanos. BT tīkla vērtības noteikšana bija apelācijas sūdzības objekts 1995. gadā. Vienošanās, kas tika panākta Vērtēšanas tiesā, nebija nekas neparasts, un neliecina par VBA brīvu izvēli: iespēja panākt vienošanos neatbrīvo VBA no tās statūtos noteiktā pienākuma noteikt īpašuma gada īres vērtību saskaņā ar hipotētisku nomas termiņu. BT uzskata, ka nav pareizi teikt, ka 1995. gadā veiktā vērtēšana arī bija par pamatu, nosakot vērtību 2000. gadā, un devusi noteiktību uz desmit gadiem: vienošanās, kas attiecas uz vērtības noteikšanu 1995. gadā, tika īstenota tikai 2000. gadā, jo tiesas process kavējās. Tādējādi BT bija neskaidrības par 1995. gadā veikto vērtības noteikšanu, un tā ilga piecus gadus. Tajā pašā laikā tika panākta vienošanās par 2000. gada sarakstu.

(54) BT paskaidroja, ka piecu gadu laikā vērtēšanu var pārskatīt gadījumos, ko dēvē par "būtiskām apstākļu pārmaiņām" (BAP). Tirgus īpatsvara korekcijas mehānismu uzskatīja par efektīvu līdzekli, kas gada griezumā rāda šādu BAP neto ietekmi. ([14])

([12]) Pirmoreiz abonentlīnijas atsaistīšanas īres tarifu piemēroja 2001. gada 31. maijā, kas bija ievērojami vēlāk nekā iepriekšējie vērtēšanas datumi, proti, attiecīgi 1993. gada 1. aprīlī un 1998. gada 1. aprīlī.

([13]) Pirmoreiz regulējošo kontu kopums, kurā atspoguļota maksa par pārskaitījumiem saistībā ar BT piekļuves pakalpojumiem, tika sagatavots par 2001./2002. gadu.

([14]) Sīkāka informācija par mehānismu, kura pamatā ir tirgus īpatsvars, sniegta aprakstā par AK iestāžu komentāriem.

(55) Tādēļ BT paskaidroja, ka Komisijas lēmumā par procedūras uzsākšanu nepareizi apgalvots, ka nav ņemts vērā BT infrastruktūras vērtības pieaugums: faktiski attiecībā uz BT veikta gan vērtību palielinoša, gan pazeminoša pārskatīšana – atkarībā no tā, vai BT vērtību palielinošie faktori ir pārsvarā pār samazinošajiem faktoriem. ([15])

(56) BT uzskata, ka pārskatīšanas sistēmu, ko piemēroja attiecībā uz Vtesse, šķietami pamato tādi paši principi, tomēr to piemērošanas veids atšķiras: no jauna izmantotās šķiedras kļūst par īpašuma papilddaļu, un tās tiek vērtētas kā šāda īpašuma daļa. Vtesse gadījumā tirgus īpatsvars nav piemērots līdzeklis, lai novērtētu tarificējamās vērtības pārmaiņas, jo ikviena pārmaiņa varētu būt nemanāma Vtesse nelielā tirgus īpatsvara dēļ.

(57) Visbeidzot, ja Komisija nolemtu, ka BT saņēmis valsts atbalstu, BT uzstātu, ka Komisija nevar pieprasīt tā atmaksu tādēļ, ka BT juridiski pamatoti cerējis, ka šāds atbalsts ir likumīgs vai alternatīva būtu to uzskatīt par esošu atbalstu.

Komentāri, ko sniedza Kingston

(58) Kingston uzskata, ka Komisija nav konstatējusi, ka pastāv priekšrocība, jo tā nav parādījusi ne to, ka BT un Kingston guvuši labumu no selektīva nodokļu sloga samazinājuma, ne to, ka citiem operatoriem radies ārkārtējs palielinājums. Uzņēmums atzīmē, ka tā gadījumā Komisijai nav priekšstata par to, kāds tarifs tam piemērots.

(59) Kingston uzskata, ka vienīgais apliecinājums tam, ka BT varētu būt priekšroka, ir tas, ka pastāv atšķirība starp BT un Vtesse tarifu/ieņēmumu koeficientu. Tomēr šis koeficients nav būtisks īpašuma nodokļa gadījumā, jo tas nav ieņēmumu nodoklis. Lai šis koeficients būtu nozīmīgs, Vtesse un Kingtson vai BT vajadzētu būt tieši salīdzināmiem uzņēmumiem, bet tas tā nav, jo to apjoms, apgrozījums un ekonomikas darbība atšķiras. Visbeidzot uzņēmums veicis aplēses, ka Vtesse koeficients ir 0,39 %, bet tas pieņem, ka tā paša tarifu/ieņēmumu koeficients ir 4,5 % ([16]).

(60) Kingston noliedz, ka vairāku metožu pastāvēšana nodrošina tam selektīvu priekšrocību. Tas uzskata, ka VBA ir piešķirta brīva izvēle vērtības noteikšanas procesā, bet tā nav pavirša izvēle: to nosaka īpašuma raksturs un apliecinājuma raksturs, un to papildus ierobežo ievērojamais tiesas prakses kopums. Nevar parādīt, ka I un I metode būtu labvēlīga Kingston vai BT tādēļ, ka tiem nepiemēro īres metodi, savukārt attiecībā uz Vtesse to nepiemēro tādēļ, ka tas ir nerentabls.

(61) Kingston arī uzskata, ka nevar parādīt konkurences kropļošanas faktu, neatsaucoties uz citiem operatoriem, kuri konkurē ar Kingston. Par subsidiāru juridisku faktu tas iesaka uzskatīt potenciālo atbalstu, ko, izmantojot AK pastāvošo tarificēšanas sistēmu, piešķir par pastāvošu atbalstu.

IV. KOMENTĀRI, KO SNIEDZA APVIENOTĀ KARALISTE

(62) AK valsts iestādes uzskata, ka tarifikācijas sistēma ir vispārēja statūtos noteikta sistēma, kuru piemēro visam tam īpašumam Anglijā un Velsā, kas nav "mantojams" īpašums, un kuras mērķis ir nodrošināt kopīgu kritēriju ēku vērtības noteikšanai. Šis kritērijs ir īre, par kādu īpašumu varētu pamatoti izīrēt no gada gadā, pastāvot noteiktiem statūtos ietvertiem pieņēmumiem par īpašuma uzturēšanas stāvokli un hipotētiskā nomas termiņa noteikumiem.

(63) Šo vērtību nosaka VBA, kurā nodarbināti profesionāli, kvalificēti zvērināti inspektori un kas saskaņā ar likumu veic neatkarīgu ekspertīzi. Tās lēmumus vispirms neatkarīgi izvērtē Vērtēšanas tribunāls, tad augstākstāvošas instances, tādas kā Zemju tribunāls un Apelācijas tiesa.

(64) AK valsts iestādes vēl paskaidro, ka hipotētiskās īres vērtības noteikšanai VBA var izmantot vairākas metodes. Šīm vērtēšanas metodēm ir vienādi mērķi, t. i., pārliecināties par hipotētisko nomas termiņu, un, pareizi piemērojot, tām vajadzētu dot vienādus rezultātus. Vairāku metožu pastāvēšana paredz nodrošināšanos pret visdažādākajiem apstākļiem, kad tiek piemēroti tarifi. Lēmums par atbilstīgu vērtības noteikšanas metodi nav saistīts ar brīvu izvēli: tas atkarīgs no īpašuma rakstura un pieejamā apliecinājuma rakstura. Tādējādi, piemēram, ja izmantošana nav saistīta ar peļņu kā motīvu (piem., slimnīcu, skolu gadījumā), I un I metodi nepiemēro, un VBA varētu nolemt, ka vispiemērotākā ir līgumslēdzēja bāzes metode.

4.1. Kā tika izvēlēta metode, ko piemēroja attiecībā uz BT un Kingston

(65) AK valsts iestādes paskaidroja, ka vienīgi I un I metodi varēja piemērot, lai novērtētu BT un Kingston īpašumu. Tās

([15]) Tādējādi 2003. gadā BT tarificējamā vērtība Anglijā palielinājās no 443,5 miljoniem līdz 447,5 miljoniem sterliņu mārciņu. Savukārt 2004. gadā Anglijā tā palielinājās līdz 450,6 miljoniem sterliņu mārciņu.

([16]) Kingston īpašums Halles konurbācijas apgabalā (t. i., lielpilsēta ar pavadoņpilsētām) pēc I un I metodes tika novērtēta 5,1 miljona sterliņu mārciņu apmērā 2000. gada sarakstā. Kingston uzskata, ka no šā apgabala gūtais apgrozījums bija aptuveni 50 miljoni sterliņu mārciņu. Piemērojot 44 % kā atbilstīgu reizinātāju, aprēķinātais ieņēmumu/tarifu koeficients būtu apmēram 4,5 %.

uzskatīja, ka VBA neatkarīgo ekspertu komanda ([17]), kas strādājusi īpašuma vērtības noteikšanā par visiem taksācijas periodiem, tostarp 2005.–2010. gadu, secināja, ka nav pietiekama apliecinājuma, lai noteiktu BT un Kingston tīklu tarificējamo vērtību pēc īres metodes. Šo konstatēto faktu minētajā lietā akceptēja Vērtēšanas tribunāls. ([18]) Vēl tās uzskata, ka šī ir vienīgā metode, kas varētu parādīt, ka pastāv noteikta vienreizīga priekšrocība un BT to izmanto.

(66) AK valsts iestādes uzskata, ka īres metodi nevarēja piemērot ne attiecībā uz BT, ne Kingston. Attiecībā uz šo nostāju tās vispirms uzsver to, ka īres apliecinājuma pastāvēšana jāizsver tad, kad veic vērtēšanu. Tādējādi īres metodes piemērošanas iespēju laika posmā no1995. līdz 2000. gadam var aplūkot, pamatojoties tikai uz to informāciju, kāda bija pieejama t. s. "agrākā vērtēšanas datumā", t. i., 1993. gada 1. aprīlī. Tādēļ AK valsts iestādes uzskata, ka trešās personas un Komisija kļūdās, pieņemot, ka patlaban pieejamais apliecinājums par tirgu ir būtisks saistībā ar jautājumu par to, vai 1995. un 2000. gada sarakstus varēja izveidot, pamatojoties uz īres metodi.

(67) Tādējādi attiecībā uz 1995. gada sarakstiem varēja ņemt vērā tikai to informāciju, kas bija pieejama 1993. gadā. Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija ieteica divus potenciālus īres apliecinājuma avotus: vai nu īre, kuru BT saņēma, izīrējot savu infrastruktūru, vai arī pārveduma cenas starp BT liela un maza apjoma darījumu atzariem. AK valsts iestādes uzskata, ka VBA rīcībā 1993. gadā nebija nevienas no šīm pieejām. Attiecīgajā gadā BT neizīrēja ievērojamu savas infrastruktūras daļu un tā nebija strukturēta tā, lai atdalītu liela un maza apjoma darījumu atzarus.

(68) Attiecībā uz 2000. gada sarakstu, kura pamatā ir 1998. gadā pieejamā informācija, AK valsts iestādes pieļauj, ka līdz norādītajam laikam bija ierobežoti īres apliecinājumi par šķiedru optiskajiem tīkliem, kurus sāka piedāvāt operatoriem saskaņā ar līgumiem par t. s. "neatspēkojamām izmantošanas tiesībām" (NIT). Tomēr šis apliecinājums bija ierobežots un to piemēroja tikai attiecībā uz tiem šķiedru optiskajiem tīkliem, kurus izmantoja liela apjoma pakalpojumu sniegšanai, un tādēļ tas attiecās tikai uz ļoti ierobežotu BT īpašuma daļu. Tās arī piekrīt, ka 1998. gadā pastāvēja atsevišķas liela apjoma darījuma un maza apjoma darījuma struktūras, tomēr piekļuvi darījumiem kā svarīgai BT darbības daļai nodrošināja, pamatojoties uz t. s. "no gala līdz galam" pieeju, neveicot pārvedumus uz citām struktūrām. Tādēļ pārveduma maksājumus nevarēja izmantot, lai noteiktu visa BT tīkla vērtību.

(69) Iepriekšminētās piezīmes attiecas arī uz 2005. gada sarakstu. AK valsts iestādes arī noliedz, ka pretēji Altnet ieteikumam tarifi abonentlīniju atsaistīšanai nodrošina īres apliecinājumu, uz kura pamata varētu noteikt BT īpašuma vērtību. Piemēram, liela apjoma līniju īres (LALĪ) tarifs stājās spēkā 2002. gada augustā. Šo produktu piedāvāt citiem telekomunikāciju operatoriem ir BT pienākums, un tas ļauj klientiem piedāvāt gan līniju īrēšanu, gan zvanīšanu, izmantojot BT lokālo tīklu. Tomēr maksājums, ko telekomunikāciju sniedzējs veica BT, nav ekvivalents īres maksai par lokālo tīklu. Tas ir maksājums par pakalpojumu, jo BT cita starpā jānodrošina līnijas uzturēšana, centrāles aprīkošana, rēķinu sagatavošana un pētniecība, attīstība, kļūmju labošana, pāru guvuma iekārtas un elektroenerģija. Tādēļ AK valsts iestādes uzskata, ka pretēji Vtesse un Altnet pieņēmumam, to nevar vienādot ar īres maksu par vienu līniju attiecībā uz abonentlīnijām. Tādus pašus secinājumus tās izdara par zvanu un piekļuves tarifu, kas bija LALĪ produkta priekštecis, darbojās kopš 1998. gada un aptvēra tādus pašus pakalpojumus kā LALĪ. Turklāt BT liela apjoma līniju īres tarifus un maksu par abonentlīnijas atsaistīšanu regulē OFCOM. Šī nav īres maksa atklātā tirgū, tādēļ tai kā īres vērtības apliecinājumam ir neliela ietekme. ([19]) Tādēļ VBA uzskata, ka nav īres apliecinājuma par svarīgām BT un Kingston tīklu daļām, t. i., par lokālas piekļuves tīkliem.

(70) AK valsts iestādes arī paskaidroja, ka īres apliecinājums, kuru izmantoja, piemērojot īres metodi telekomunikāciju operatoriem, kas nav BT un Kingston, nevar izmantot, lai noteiktu abu uzņēmumu īpašuma vērtību. BT un Kingston, no vienas puses, un pārējie telekomunikāciju operatori, no otras puses, nav attāli salīdzināmi. BT un Kingston tīkli ir galvenokārt lokāli piekļuves tīkli, kas BT gadījumā sniedz pakalpojumus miljoniem privātpersonu, savukārt citu telekomunikāciju operatoru tīkli ir lielākoties pamattīkli, kas sniedz pakalpojumus nelielam skaitam īpaši vērtīgu un lielu klientu. Īpašuma vērtību ietekmē vairāki faktori, tostarp tā funkcijas, fiziskais izvietojums, apmērs un regulējošā vide, kurā tas darbojas. Tādēļ, ņemot vērā atšķirības starp īpašumiem un salīdzināmības trūkumu, īres apliecinājumu par telekomunikāciju operatoriem, piemēram, par to optisko šķiedru tīklu, nevar tieši piemērot attiecībā uz BT vai Kingston. Tādu pašu iemeslu dēļ AK

([17]) To vidū ir arī Valsts ekonomiskās pētniecības asociācijas [National Economic Research Associates (NERA)] speciālisti konsultanti, kurus VBA norīkoja sagatavot paraugu, kas sniegtu aplēses par BT turpmākajiem ieņēmumiem un darbības izmaksām.

([18]) *British Telecommunications plc.* pret centrālās vērtēšanas darbinieku, 1998. gada 19. marts.

([19]) AK valsts iestādes atsaucas uz *Poplar Union vērtēšanas komiteja pret Roberts* [1922.] 2 AC 93

valsts iestādes uzskata, ka pretēji Komisijas lēmumā par uzsākšanu ietvertajam priekšlikumam uzsākt procedūru, īres apliecinājumu kabeļtelevīzijas uzņēmumiem nevar piemērot ne attiecībā uz BT, ne Kingston.

(71) Attiecībā uz ieteikumu par to, ka BT īpašuma daļu vērtību varētu noteikt, par atsauci izmantojot īres apliecinājumu, kas iegūts no citiem tīkliem, un atlikušās daļas vērtību varētu noteikt pēc I un I metodes, AK valsts iestādes uzskata, ka šāda pieeja nav reāla. Izmantojot šo pieeju, jau sākotnēji pieņemtu, ka pastāv atsevišķas fiziskas BT tīkla daļas katram atsevišķajam BT veiktajam darījumu veidam. Tomēr AK valsts iestādes atzīmē, ka saskaņā ar Lielbritānijas precedenta tiesībām par darījumu tarifu piemērošanu ([20]) īpašumi, kas saistīti ar vienu un to pašu izmantošanu, piemēram, BT un Kingston tīkli, jāvērtē kā viens īpašums. Sadalot īpašumu, ko izmanto viena persona, vērtības noteikšana tiktu kropļota, jo īpašuma daļu vērtību summa tikai dažos gadījumos sakristu ar kopējo vērtību.

(72) Precīzāk izsakoties, nav iespējams pat mēģināt sadalīt BT maģistrālo pamatlīniju, liela apjoma un optisko šķiedru tīklu, kas konkurē ar Vtesse darījumiem, un noteikt tās tarificējamo vērtību, atsaucoties uz īri, ko maksā konkurējoši telekomunikāciju sniedzēji. Tas ir tādēļ, ka tādu pašu infrastruktūru izmanto arī maza apjoma telefoniju pakalpojumiem, ko BT nodrošina 29 miljoniem mājsaimniecību. Gan BT, gan Kingston tīklus fiziski nav iespējams sadalīt izolētās vienībās, ko varētu atsevišķi izīrēt vai izmantot, jo tie ir fiziski un funkcionāli integrēti.

(73) Ikvienā gadījumā, pat ja varētu noteikt atsevišķu BT un Kingston īpašuma daļu vērtības, nepiemērojot I un I metodi, netiktu atrisināta problēma par atlikušās daļas vērtības noteikšanu, jo I un I metodi piemēro tikai visam tīklam kopumā.

4.2. Kā I un I metodi piemēro attiecībā uz BT un Kingston

(74) AK valsts iestādes sniedza detalizētu paskaidrojumu par to, kā I un I metode tika piemērota attiecībā uz BT un Kingston.

BT vērtības noteikšana

(75) Vērtēšanu veica neatkarīgi eksperti saskaņā ar vispārīgiem I un I metodes piemērošanas noteikumiem ([21]). Kaut gan modeļa veidošana un rezultātā veiktie aprēķini ir sarežģīti, turpmākajos punktos sniegts īss pārskats par darbu laika posmā no 1995. līdz 2000. gadam.

(76) Vērtības noteikšanai pēc I un I metodes izmanto paredzamos ieņēmumus, kas ir svarīgi attiecībā uz BT īpašuma tarificējamai izmantošanai, un atskaita attiecīgos izdevumus. VBA norīkoja speciālistus konsultantus (Valsts ekonomiskās pētniecības asociācija – National Economic Research Associates (NERA)) sagatavot modeli, kas sniegtu aplēsi par turpmākiem ieņēmumiem un darbības izmaksām piecu gadu periodam, kurus rada BT centrālajā sarakstā iekļauto īpašumu Anglijā un Velsā izmantošana līdz ar atlikušo tīkla daļu Skotijā un Ziemeļīrijā. Apkopojošu aprakstu par NERA modeli un tā pamatā esošajiem grafikiem 1995., 2000. un 2005. gadā veikto vērtības noteikšanu iesniedza AK valsts iestādēm.

(77) NERA modeļa mērķis bija paredzēt ieņēmumus un darbības izmaksas, kas varētu rasties BT tīklam visā Apvienotās Karalistes tarifikācijas hipotēzes kontekstā piecu gadu laikā. Šī hipotēze paredz izīrēt tarificējamu BT tīkla daļu 1993. gada 1. aprīlī, bet ņemt vērā gan tā, gan konkurējošo tīklu fizisko stāvokli, un šīs fiziskās vides atlikušo daļu izīrēt, sākot ar 1995. gada 1. aprīli. NERA modelis par pamatu izmantoja faktiskos ieņēmumus un darbības izmaksas, kas radās tā gada laikā, kas bija pirms agrāka vērtēšanas datuma, jo šīs summas būtu zināmas pretendentiem uz hipotētisko nomas termiņu. Tika izmantoti novērojumi no iepriekšējām statistikas sērijām, lai tādējādi iegūtu elastīgus rādītājus, ko izmantoja, lai prognozētu kustības kopējā telekomunikāciju tirgū un BT tirgus īpatsvaru piecos gados.

(78) BT gadījumā VBA pieņēma lēmumu izmantot izmaksas un ieņēmumus, ko prognozēja pieciem gadiem, nevis kā parasti – vienam gadam. AK valsts iestādes paskaidroja, ka dažos gadījumos I un I metodes piemērošana var būt saistīta ar to, ka jāņem vērā rentabilitātes līmenis vairākos turpmākos gados, ja darbības rezultāti gada laikā varētu nebūt tipiski attiecībā uz nākotni. BT gadījumā VBA paredzēja, ka no "agrāka vērtēšanas datuma" (AVD) viedokļa rentabilitātes modeli nākotnē varētu ietekmēt lielākas konkurences iespējas, administratīvi regulēto cenu kontrole, konkurentu tīklu ievērojams pieaugums un piedāvāto pakalpojumu veidu izmaiņas. Šo iemeslu dēļ bija nepieciešama pieeja, kuras pamatā būtu piecu gadu laikā

([20]) Skatīt, piemēram, *Brewin (VO) pret dzelzceļu izpilddirekciju* (1952.) 45 R&IT 553

([21]) "Ieņēmumu un izdevumu metode, nosakot ārvalstu īpašuma vērtību. Vadošas piezīmes – 1997. gada jūlijs" (The Receipts and Expenditure Method of Valuation for Non-Domestic Rating, A Guidance Note – July 1997). Karaliskā zvērinātu kontrolieru institūta (Royal Institution of Chartered Surveyors) publikācija.

sagaidāmā rentabilitāte, lai noteiktu vērtību īrei, kādu hipotētisks īrnieks, ņemot vērā AVD, būtu gatavs šajā periodā maksāt par BT tīklu. ([22])

(79) Pēc tam, kad veikti aprēķini par paredzētajiem ieņēmumiem un darbības izmaksām piecu gadu laikā, nākamais posms vērtības noteikšanā pēc I un I metodes ir atskaitīt hipotētiskā īrnieka aplēstās kapitāla izmaksas piecu gadu prognožu periodā tiem posteņiem, kas nav īpašuma daļa, bet ir nepieciešami, lai nopelnītu prognozētos ieņēmumus. Šie posteņi iedalāmi divās kategorijās: a) netarificējama ražotne un iekārtas, kuru piegāde būs nepieciešama piecu gadu periodā vai nu esošo iekārtu nomaiņai, vai citiem mērķiem un b) tādi tīkla papildinājumi, kas nepastāvēja 1995. gada 1. aprīlī, bet kurus prognozē veikt piecu gadu periodā.

(80) Nākamais solis ir prognozētās pārmaiņas apgrozāmajā kapitālā katra gada laikā piecu gadu periodā. Gada pārmaiņas atskaita no ieņēmumiem, no kuriem atņemti izdevumi un iepriekš minētie kapitāla izdevumi. Iegūst dalāmu atlikumu, kas rāda kopējo īres maksu un īrniekam nepieciešamo naudas plūsmu. Nākamais solis ir aplēst īrniekam nepieciešamo naudas plūsmu.

(81) Īrniekam nepieciešamo kapitāla atdevi gada sākumā koriģē, ņemot vērā izmaiņas kapitālā gada laikā. Īrnieka kapitālu hipotētiskā nomas termiņa sākumā veido apgrozāmais kapitāls un materiālie aktīvi, t. i., netarificējama ražotne un iekārtas. Aplēses par izmaiņām īrnieka kopējā kapitālā veic katru gadu. Izmaiņas materiālo aktīvu vērtībā notiks katru gadu, jo mainīsies aizvietošanas aktīvu izmaksas, esošo aktīvu nolietojums, tiks iegādāti jauni vai aizvietošanas aktīvi, un šīs izmaiņas prognozētas piecu gadu periodam.

(82) Pieņem, ka īrniekam nepieciešamā atdeve ir 16,2 % nominālā izteiksmē. ([23]) Tā ir aplēse par BT vidējām svērtajām kapitāla izmaksām (VSKI) nominālā izteiksmē pirms nodokļu nomaksas 1993. gada 1. aprīlī, t. i., attiecīgajā agrākajā vērtēšanas datumā. Šādā veidā aprēķina īrniekam nepieciešamo naudas plūsmu gada beigās. Tā kā ieņēmumi, izdevumi un kapitāla izdevumi rodas visa gada laikā un arī īres maksājumi veicami gada laikā, gada beigās nepieciešamo naudas plūsmu izsaka gada vidus izteiksmē, piemērojot pašreizējās vērtības faktoru, kas sešiem mēnešiem ir 16,2 %.

(83) Īrniekam nepieciešamo naudas plūsmu atskaita no dalāmā atlikuma, iegūstot atlikušo naudas plūsmu par katru gadu, jo šādu naudas plūsmu rada darījumi, kurus veic visa gada laikā. Saskaita katra gada naudas plūsmas pašreizējo vērtību (kas ir 16,2 %) un summu dala ar pašreizējās vērtības faktoru summu (kas ir vienāda ar iepirkumiem piecu gadu laikā par 16,2 %).

(84) Iegūtais rezultāts ir 700 636 855 sterliņu mārciņas, un tas rāda aplēses par īres piedāvājumu, kādu hipotētisks īrnieks varētu atļauties veikt, lai saglabātu 16,2 % atdevi kapitāl-ieguldījumam, kādu tas veiktu, lai radītu ieņēmumus, pēc kuriem tiktu galvots viņa pieteikums. Priekšpēdējā vērtības noteikšanas posmā paredzēts sadalīt AK kopējo vērtību, kas pārsniedz 700 miljonus sterliņu mārciņu Anglijā un Velsā. Ja nepastāv tiešs apliecinājums par telekomunikāciju noslodzi (trafiku) katrā Apvienotās Karalistes grāfistē, pieņem, ka sadalījums varētu būt precīzs, un ņem vērā ekonomikas aktivitāšu sadalījumu dažādās Apvienotās Karalistes daļās. Pamatojoties uz šo apliecinājumu, 84,8 % no AK kopējās vērtības iedalīja Anglijai un 4,2 % – Velsai.

(85) Iegūtajos skaitļos ietverti vairāki īpašumi, kas pieder un ko izmanto BT, bet kas nav ietverti centrālajā sarakstā iekļautajos īpašumos. Šo īpašumu vērtību varēja noteikt tieši, pamatojoties uz īres metodi, un atsevišķi tie novērtēti par 149 167 870 sterliņu mārciņām Anglijā un par 3 822 485 sterliņu mārciņām Velsā. Vērtības noteikšanas pēdējā posmā atskaita atsevišķi noteiktās tarificējamās vērtības, lai tādējādi iegūtu galīgo tarificējamo vērtību centrālajā sarakstā iekļautajiem īpašumiem, kas bija 445 miljoni sterliņu mārciņu Anglijā un 25 miljoni sterliņu mārciņu Velsā.

(86) Tādu pašu metodi piemēroja nākamajiem diviem vērtēšanas periodiem, par pamatu izmantojot BT faktiskos kontus 1997./1998. gadam par 2000.–2005. gada periodu un 2002./2003. gadam par 2005.–2010. gada periodu. VBA izmantoja īrniekam nepieciešamo kapitālieguldījumu atdevi, kas bija 14,25 % 2000.–2005. gada periodā, un nepieciešamo atdevi 12,25 % 2005.–2010. gada periodā; samazinājums rāda inflācijas tendenci.

(87) Piemērojot I un I metodi attiecībā uz BT, kopš 1995. gada veidojušās šādas tarificējamas vērtības:

Saraksts	Anglijā	Velsā
1995.–2000.	445 miljoni GBP	25 miljoni GBP
2000.–2005.	467 miljoni GBP	26 miljoni GBP
2005.–2010.	530 miljonu GBP	24 miljoni GBP

([22]) Jāatceras, ka, kaut gan hipotētiskam īres periodam jābūt no gada gadā, nedrīkst pieņemt, ka īpašumu īrēs tikai vienu gadu. Gluži pretēji – jāpieņem, ka ir pamatoti gaidīt īres turpināšanos. Skatīt *R v. South Staffordshire Waterworks Co* (1865) 16 QBD359, 370.

([23]) Reālā izteiksmē – 12,27 %.

(88) Attiecībā uz īpašo jautājumu par vērtības noteikšanu 1995.–2000. gadā AK valsts iestādes apstiprina, ka I un I metodes piemērošana attiecībā uz BT minētajā periodā bija vienošanās priekšmets pēc vairāk nekā piecus gadus ilgušās tiesas prāvas un tai sekojošām pārrunām. VBA ir tiesīga panākt vienošanos, un tā ir parasta prakse īpašuma nodokļa piemērošanas gadījumos. ([24]) Tā nevar panākt vienošanos tad, ja vienošanās pamatā nav pareizās īpašuma tarificējamās vērtības. AK valsts iestādes uzsver, ka ar BT panāktā vienošanās apstiprinājusi, ka tās īpašuma vērtība bija jānosaka, pamatojoties uz I un I metodi, nevis līgumslēdzēja bāzes metodi, kuru atbalsta BT, un tādēļ tika noteikta tāda tarificējamā vērtība, kas ievērojami pārsniedza vērtību, par kādu cīnījās BT.

(89) Attiecībā uz Vtesse pieņēmumu par to, ka pēc Vērtēšanas tribunāla lēmuma ([25]) VBA un BT panāca vienošanos par tarificējamo BT tīkla vērtību, kas bija par 15 % zemāka nekā VBA sākotnējais vērtējums, AK valsts iestādes paskaidroja, ka starpību var izskaidrot ar to, ka vērtība, kuru noteica pēc Vērtēšanas tribunāla sprieduma, tika noteikta pēc pamatīgākas analīzes. Izstrādājot pirmo vērtējumu, kuru iesniedza Vērtēšanas tribunālam, VBA un tās ekonomikas konsultants NERA nevarēja saņemt pilnīgu un detalizētu informāciju par BT sākotnējiem ieņēmumiem, cenām, apjomiem un izmaksām tāpēc, ka nebija instrumentu, kā piespiest BT atklāt informāciju. BT iesniedza apelācijas sūdzību par šo lēmumu Zemju tribunālam. Lietas noklausīšanās Zemju tribunālā ir jauna noklausīšanās. ([26]) Turklāt šajā procedūras posmā VBA var publicēt informatīvu rīkojumu un panākt, ka BT atklāj attiecīgo informāciju. Jo īpaši attiecībā uz vērtēšanu 2000. gadā VBA un NERA varēja saņemt svarīgos datus, kas tām nebija pieejami 1997. gadā, piemēram, par pilnu BT ieņēmumu un izmaksu dalījumu par 1992./1993. gadu, BT piecu gadu plānu, ko sagatavoja pirms AVD, un sākotnējos datus par līniju un zvanu apjomiem un cenām un nomāto līniju apjomiem un cenām. Šī jaunā informācija ietekmēja visas galvenās vērtēšanas daļas, tostarp prognozes par ieņēmumiem un darbības izmaksām, turpmākiem kapitāla izdevumiem un hipotētiskajam īrniekam nepieciešamo atdevi.

(90) Dažu izmaiņu dēļ palielinājās tarificējamā vērtība. Runa ir par šādiem faktoriem:

— VBA galu galā izmantoja īrniekam nepieciešamo atdevi, kas bija 12,27 % reālā izteiksmē, nevis 12,5 % apmērā, kā to sākotnēji bija pieņēmis Vērtēšanas tribunāls.

— Kapitāla izdevumi attiecībā uz īrnieka netarificējamiem aktīviem bija ievērojami koriģēti uz leju, īpaši saistībā ar informāciju no BT darījumu plāna 1993. gadam, kas nebija pieejams 1997. gadā.

— Izmaksas par vienas štata vietas samazināšanu 1992./1993. gadā tika samazinātas no 50 000 sterliņu mārciņām līdz 33 900 sterliņu mārciņām.

(91) Zemāku novērtējumu visvairāk veicināja pārmaiņas prognozētajos nākotnes ieņēmumos un izmaksās. Pārskatītajā versijā salīdzinājumā ar prognozēm, kuras tika izmantotas vērtības noteikšanai 1997. gadā, bija paredzēta augstāka peļņa pirmajā gadā, bet zemāka turpmākos gados. Precīzāk – šīs izmaiņas var attiecināt uz šādiem elementiem:

— X faktors cenu griestiem ([27]) 1997./1998. gadā mainījās no - 4,5 % uz - 7,5 %, jo 1997. gadā notikušo kustību uz - 4,5 %, kuru izmantoja vērtības noteikšanai 1997. gadā, nevarēja pamatoti sagaidīt līdz AVD.

— Prognoze par piekļuves deficīta ieguldījuma minūtē gada samazinājumu ([28]) pieauga no - 3 % līdz - 12 %, jo prognozēs par 1997. gadu nebija pietiekami ņemts vērā piekļuves deficīta apjoma samazinājums, centrāles līniju cenām augot straujāk nekā izmaksām.

— Nosakot vērtību 1997. gadā, VBA un NERA pieņēma, ka iekšzemē nomāto līniju cenas palielināsies līdz ar inflāciju. Šā pieņēmuma pamatā nebija ne datu, ne vēsturisko nomāto līniju cenu, ko BT publiskoja vēlāk, un uzskatīja, ka cenas palika nemainīgas 2000. gada vērtēšanas kontekstā.

— Nosakot vērtību 2000. gadā, tika veikts asignējums papildu izmaksām ārpakalpojumu sniedzējiem.

(92) Šo faktoru kombinētā ietekme nozīmēja, ka galīgais vērtējums bija zemāks par to, ko sākotnēji VBA aprēķināja 1997. gadā.

([24]) Piemēram, vērtējot 2000.–2005. gada kategoriju sarakstus, bija vairāk nekā 1,17 miljoni apelācijas sūdzību, no kurām apmēram 845 000 vai nu atsauca, vai panāca vienošanos.

([25]) Skatīt 16. piezīmi.

([26]) Apelācijas sūdzība Zemju tribunālam ietver sevī pilnīgi jaunu noklausīšanos 13 nedēļu periodā, ko veic speciālistu grupa, kurā ir divi kontrolieri un Karalienes jurists (Queen's Counsel). Tam pretstata Vērtēšanas tribunālu, kurā ir nespeciālistu grupa un kas ilgst četras nedēļas.

([27]) Uz BT maza apjoma pamatpakalpojumiem attiecas regulēto cenu kontrole. Attiecīgajā gadā cenas izmaiņas BT regulētajiem maza apjoma pakalpojumiem neļāva pārsniegt RPI-X, kur RPI ir gada izmaiņas procentos visa ekonomikas mazumtirdzniecības cenas indeksā. X faktoru noteica OFCOM. OFCOM 1992. gadā bija noteicis, ka X faktora vērtība varētu būt 7,5 % katru gadu sākot no 1993./1994. gada līdz 1996./1997. gadam.

([28]) BT piekļuves deficīts ir zaudējumi, kas tam radās, nodrošinot centrāles līnijas.

(93) Attiecībā uz Komisijas lēmumā par procedūras uzsākšanu uzdoto jautājumu par to, vai I un I metode pareizi ņem vērā to uzņēmumu iespējamo neefektivitāti un zemāku rentabilitāti, kuriem piemēro šo metodi, AK valsts iestādes atbildēja, ka vērtēšanā tiek pieņemts vidējs efektivitātes līmenis. Ja ir apliecinājums tam, ka efektivitāte ir zemāka par vidējo līmeni, vērtētājs, kas izmanto I un I metodi, koriģē aplēses par patiesajiem ieņēmumiem un izdevumiem. AK valsts iestādes uzskata, ka nav apliecinājuma tam, ka BT ir vidējs efektivitātes līmenis ([29]) un nebija nepieciešamas korekcijas, lai tā īpašumam noteiktā vērtība būtu pareiza. Jautājumā par universālām pakalpojumu saistībām (UPS) un veidu, kādā tās ņem vērā, vērtējot BT, AK valsts iestādes paskaidroja, ka netiek piešķirts īpašs asignējums šādām UPS. UPS izmaksas tiek iekļautas vispārējos paredzamos kapitāla izdevumos tīkla palielināšanai un vispārīgos darbības izdevumos. Lielākus ieņēmumus, kas rodas, sniedzot pakalpojumus klientiem saskaņā ar UPS un UPS radīto prečzīmes pastiprināšanu, ja tāda pastāv, iekļauj paredzamajos ieņēmumos.

Kingston vērtības noteikšana

(94) Attiecībā uz Kingston piemēroja līdzīgu, bet daudz vienkāršāk strukturētu pieeju I un I metodei. Netika sagatavots modelis, pēc kura paredzēt iespējamo apgrozījumu, izmantojot īpašumu piecu gadu periodā. Tas ir tādēļ, ka nav tīklu, kas sniegtu pakalpojumus klientiem rezidentiem un konkurētu ar Kingston Halles konurbācijas apgabalā, nav kabeļtelevīzijas un ir neliela konkurence komerciālās līnijās. Pateicoties stabilākai situācijai, kādu Kingston ieņēma Halles tirgū, tika pieņemts lēmums, ka nav nepieciešamas prognozes pieciem gadiem.

(95) Tā vietā 1995.–2000. gada periodā vērība tika veltīta faktiskajam apgrozījumam un darbības izmaksām triju gadu laikā pirms AVD un, pamatojoties uz šo faktu, pieņēma, ka hipotētiskais īrnieks varētu pamatoti sagaidīt neto ienākumus apmēram 9,5 miljonu sterliņu mārciņu apmērā gadā pirms īres. Pieņēma, ka īrniekam nepieciešamā atdeve būtu 12,5 % attiecībā uz netarificējamo aktīvu vērtību (ko pieņēma 64 miljonu sterliņu mārciņu apmērā), un nodrošinot atdevi 8 miljonu sterliņu mārciņu apmērā, ko atskaita no neto ienākumiem. Atlikusī summa – 1,5 miljoni sterliņu mārciņu – ir pieejama īrei un tika noteikta kā Kingston tarificējamā vērtība šim periodam. Ar šo pašu metodi, kurā izmantoti 1998. un 2003. gadā pieejamie skaitļi, iegūst tarificējamo vērtību attiecīgi 5,1 miljona sterliņu mārciņu apmērā 2000.–2005. gada periodā un 7 miljonu sterliņu mārciņu apmērā 2005.–2010. gada periodā.

4.3. **Pārskatīšanas mehānisms**

(96) AK valsts iestādes arī sniedza paskaidrojumus par pārskatīšanas mehānismiem, kurus piemēroja attiecībā uz BT. Tās paskaidroja, ka saskaņā ar 1988. gada pašvaldību likuma 6. grafiku BT, tāpat kā citi nodokļu maksātāji, var panākt, ka tā tarificējamā vērtība tiek mainīta, ja piecu gadu vērtēšanas periodā notiek t. s. "būtiskas apstākļu pārmaiņas (BAP)". BAP ņem vērā, it kā tās notiktu agrākā vērtēšanas datumā. BT gadījumā BAP notiek katru dienu vai nu tādēļ, ka BT tīklā tiek veikti iznesumi (augšupēja ietekme), vai arī tāpēc, ka izplešas konkurējošie tīkli (lejupvērsta ietekme). ([30]) Teorētiski vērtēšana pēc I un I metodes notiek katru gadu, ņemot vērā to, kā BAP varētu būt mainījuši BT piecu gadu plānu agrākā vērtēšanas datuma laikā. Dodot priekšroku šai kompleksajai metodei, AK valsts iestādes un BT vienojās par pilnvarotā korekcijas metodi, kuras pamatā ir BT tirgus īpatsvara attīstība salīdzinājumā ar tā tirgus īpatsvaru gadā pirms tarifikācijas saraksta uzsākšanas, un izmantoja OFCOM publicētos datus.

(97) Šo tirgus īpatsvaru aprēķināja, dalot visu BT attiecīgo ieņēmumu kategoriju kopsummu ar visu attiecīgo AK tirgus ieņēmumu kategoriju kopsummu fiksētai telefonijai. Attiecīgās kategorijas ir šādas: a) lokālie zvani; b) valsts zvani, c) starptautiskie zvani, d) zvani uz mobiliem tālruņiem; e) citi zvani, f) centrāles līnijas savienojumi, g) centrāles līnijas izīrēšana, h) iekšzemes privāti nomātas īres (šajā kategorijā iekļauts tirgus, kurā konkurē BT un Vtesse), i) iekšzemes privāti nomāti savienojumi, j) starptautiskas privāti nomātas ķēdes, k) savstarpēji savienojumi un l) telekss (tikai 1995. gada sarakstā).

(98) Par piemēru ņemot 2000.–2005. gada sarakstu, BT aprēķinātais tirgus īpatsvars 2000. gadā bija 68,47 %. Tā īpašuma tarificējamā vērtība 2000. gadā bija 467 miljoni sterliņu mārciņu Anglijā un 26 miljoni sterliņu mārciņu Velsā. Turpmākā gada laikā BT tirgus īpatsvars samazinājās līdz 65,03 %. Tarificējamā vērtība 2001. gadā tādēļ tika noteikta kā 467 miljoni sterliņu mārciņu x 65,03 %/68,47 % = 443 miljoni sterliņu mārciņu Anglijā un 26 miljoni sterliņu mārciņu x 65,03 %/68,47 % = 24,7 mil-

([29]) AK valsts iestādes ņēma vērā izpētes rezultātus, kas liecināja par BT efektīvu darbību. Piemēram, salīdzinājumā ar ASV lokāliem centrāles nesējiem, kurus vispārīgi uzskata par saprātīgi efektīviem un par kuriem pieejami detalizēti izmaksu un apjoma dati, BT efektivitātes izteiksmē ir vai nu sasniedzis, vai pietuvojies augšējai decilei.

([30]) Lietas, kuras var uzskatīt par būtiskām apstākļu pārmaiņām, aprakstītas 6. grafika 2. punkta 7. apakšpunktā. Šādas lietas sevī īpaši ietver "lietas, kas ietekmē īpašuma fizisko stāvokli vai fizisko izmantošanu," un "lietas, kas ietekmē tās vietas fizisko stāvokli, kurā atrodas īpašums".

joni sterliņu mārciņu Velsā. Nākamajā gadā OFCOM dati liecināja par nelielu tirgus īpatsvara samazināšanos, kādēļ tomēr nesamazinājās BT tarificējamā vērtība. Runājot par 2003./2004. un 2004./2005. gadu, BT tirgus īpatsvars palielinājās attiecīgi līdz 67,6 % un 68 %. Salīdzinājumā ar atskaites punkta tirgus īpatsvaru 2000. gadā ([31]) tas attiecīgi radīja tarificējamo vērtību 447,5 miljonu un 450,6 miljonu sterliņu mārciņu apmērā. ([32])

(99) Šī metode 1995.–2000. un 2000.–2005. gada periodā deva šādus rezultātus:

BT	Saraksts	Anglija	Velsa
01.04.1995.	1995. gads	445 miljoni GBP	25 miljoni GBP
01.04.1996.	1995. gads	412 miljonu GBP	23 miljoni GBP
01.04.1997.	1995. gads	392 miljoni GBP	22 miljoni GBP
01.04.1998.	1995. gads	366 miljoni GBP	20 miljonu GBP
01.04.1999.	1995. gads	347 miljoni GBP	19 miljonu GBP
01.04.2000.	2000. gads	467 miljoni GBP	26 miljoni GBP
01.04.2001.	2000. gads	443,5 miljoni GBP	24,7 miljoni GBP
01.04.2002.	2000. gads	443,5 miljoni GBP	24,7 miljoni GBP
01.04.2003.	2000. gads	447,5 miljoni GBP	24,9 miljoni GBP
01.04.2004.	2000. gads	450,6 miljoni GBP	25,1 miljoni GBP

(100) Attiecībā uz 2005.–2010. gada periodu AK valsts iestādes norādīja, ka tiks pārtraukts pārskatīšanas mehānisms, kuru piemēroja pirmajos divos periodos, jo nav pieejami OFCOM dati. ([33]) Iepriekšējās sistēmas vietā AK valsts iestādes nolēma piemērot pilno I un I metodi katru gadu; tas parādītu visas fiziskās pārmaiņas, tostarp no jauna izgaismotās šķiedras, bet tas būtu to ekonomikas apstākļu kontekstā, kas pastāvētu agrākā vērtēšanas datumā. ([34]) Šī sistēma vēl nav pabeigta.

([31]) Izmantojot BT pārskatīto tirgus īpatsvaru 2000. gadā, OFCOM piedāvāja šādus jaunākus datus. Tagad tirgus īpatsvars bija 70,5 %.

([32]) […]. VBA apgalvo, ka sarunu migrēšana no fiksētā uz mobilo telefoniju saskaņā ar 2000. gada kategoriju sarakstu nav būtiska izmaiņa.

([33]) Tā kā BT pozīcija tirgū ir mainījusies, tad OFCOM vairs nav tādas kompetences kā iepriekš, lai apkopotu attiecīgos tirgus datus.

([34]) Tas nozīmē, ka prognoze būs tāda, kādu to gaidīja no 2003. gada 1. aprīļa perspektīvas, bet pieņemot, ka fiziskā vide (tostarp gan BT, gan citu operatoru tīklu fiziskais apmērs) ir tādā pašā stāvoklī, kādā tā bija pārskatīšanas gada sākumā.

(101) Kingston gadījumā netika piemērots pārskatīšanas mehānisms. AK valsts iestādes uzskatīja, ka netika veiktas korekcijas ne par 1995., ne par 2000. gada tarifikācijas sarakstiem, jo neviens konkurents nebija izveidojis tīklus Kingston uzņēmumā Halles konurbācijas apgabalā un Kingston jau bija nodrošinājis tīkla pārklājumu 100 % apgabala, tādēļ tas neveica iznesumus tīklā.

4.4. **Priekšrocības fakts**

(102) AK valsts iestādes vispirms uzsver, ka ar ikvienu vērtēšanas metodi jāiegūst viens un tas pats rezultāts: hipotētiska īre, ko maksā par īpašumu. Tādēļ fakts, ka attiecībā uz BT un Kingston piemēroja atšķirīgu vērtēšanas metodi, no vienas puses, savukārt citu metodi attiecībā uz citiem telekomunikāciju operatoriem, no otras puses, nenorāda, ka BT un Kingston varēt būt priekšrocība.

(103) AK valsts iestādes uzskata, ka selektīvas priekšrocības pastāvēšanu var parādīt divos veidos:

a) vai nu parādot, ka, vērtējot telekomunikāciju operatorus, kas nav BT un Kingston, pēc I un I metodes, varētu tikt noteikta zemāka tarificējamā vērtība nekā tad, ja piemērotu īres metodi, tādējādi parādot, ka I un I metode ir kļūdaina vai sistemātiski nepietiekami nosaka vērtību;

b) vai arī parādot, ka, izmantojot pareizu un attiecīgu salīdzināšanu, citiem telekomunikāciju operatoriem salīdzinājumā ar BT un Kingston bijusi neproporcionāli augsta tarificējamā vērtība.

(104) Lai konstatētu a) punktā apgalvoto, vajadzētu vērtēt citus telekomunikāciju operatorus pēc I un I metodes, lai redzētu, vai var iegūt salīdzināmus rezultātus, piemērojot gan I un I, gan īres metodi. Tā kā neviens telekomunikāciju operators nebija to darījis, AK valsts iestādes pieņēma, ka tad, ja patiešām tīkla vērtējums bijis zemāks pēc I un I metodes, tad Altnet un *Vtesse* locekļiem būtu vajadzējis par šo jautājumu runāt. ([35]) VBA rīcībā nebija šo telekomunikāciju operatoru darījumu plānu. Tādējādi tā nevarēja novērtēt uzņēmumu gaidāmos ieņēmumus un izdevumus saistībā ar tīkla izmantošanu un noteikt īri, kādu tie būtu gatavi maksāt pēc I un I metodes.

([35]) AK valsts iestādes atzīmē, ka iesniegtajos dokumentos Altnet minējis, ka I un I metode tā tīkla vērtības noteikšanai 2000. gada sarakstā uzrādītu rezultātu nulle. AK valsts iestādes atbildēja, ka šis apgalvojums neatbilst faktiski samaksātajai īrei un darījumu plāniem, ar kuriem šo faktisko īri vajadzējis pamatot.

(105) Attiecībā uz b) punktu AK valsts iestādes atzīmē, ka Vtesse un Komisija ieteikusi salīdzināt procentos izteiktus rēķinus, ko Vtesse samaksājis nodokļos, un procentos izteiktus rēķinus, ko samaksājis BT un Kingston. AK valsts iestādes vispirms apstrīd, ka šis koeficients nav būtisks. Tās uzstāj, ka tarifi ir nodoklis par īpašuma vērtību, nevis nodoklis par rēķiniem, peļņu vai kapitāla guvumiem. Īpašuma vērtība nav konkrētā izmantotāja apgrozījuma funkcija: divi uzņēmumi var izmantot identiskus īpašumus, tomēr to apgrozījums var būt ļoti atšķirīgs atkarībā no darījumu veida un sekmēm. Pat īrniekiem vienā darījumu jomā var būt krasi atšķirīgs apgrozījums atkarībā no darbības efektivitātes. Tātad ieņēmumi nenorāda īri, kādu iegūtu, "kaulējoties tirgū", un nav pareizi uzsvērt pieņemtu neatbilstību starp rēķiniem, kas izteikti procentos, un samaksāti par īri.

(106) AK valsts iestādes apgalvo, ka pareizais BT un Kingston tarifu/ieņēmumu ([36]) koeficients AK teritorijā bijis šāds:

	1995./1996.	2000./2001.	2005./2006.
BT	3,0 %	2,7 %	3,6 %
Kingston	1,0 %	4,0 %	3,4 %

(107) AK valsts iestādes paskaidroja, ka starpību starp koeficientiem, ko tās aprēķinājušas BT, un koeficientu, ko aprēķinājis Vtesse attiecībā uz BT (2 %), var izskaidrot ar to, ka Vtesse salīdzinājis BT ieņēmumus AK ar tā tīkla tarificējamo vērtību Anglijā un Velsā. Vtesse neņēma vērā atsevišķi vērtētos īpašumus un BT īpašuma tarificējamo vērtību Skotijā un Ziemeļīrijā. Starpību starp Vtesse un Komisijas sniegtajiem koeficientiem var izskaidrot arī ar to, ka AK valsts iestādes, aprēķinot tarifu/ieņēmumu koeficientu, izmantoja BT un Kingston pārskatītos ieņēmumus, kuri tika koriģēti, lai ņemtu vērā tos ieņēmumus, kas nav būtiski un kas tika normalizēti, lai parādītu plānotās nākotnes tendences.

(108) Pat ja procentos izteiktu ieņēmumu pieeja būtu spēkā, AK valsts iestādes apgalvo, ka skaitļi, kurus sniedzis Vtesse un izmantojusi Komisija lēmumā par uzsākšanu, neparāda priekšrocības faktu attiecībā uz BT. Gluži pretēji, tās atzīmē, ka, ja salīdzinātu visus Altnet telekomunikāciju operatorus kopumā ar BT, procentos izteiktie ieņēmumi parādītu, ka BT nemaksā mazāk kā visi Altnet. Pēdējā 2000. gada sarakstā minētajā gadā BT bija apmēram 70 % no kopējās fiksēto telekomunikāciju tarificējamās vērtības, apmēram 71,6 % no zvanu un piekļuves ieņēmumiem un citi mazāki procentos izteikti fiksētā tirgus ieņēmumi. Saskaņā ar AK valsts iestādēm šie skaitļi rāda, ka 1995. un 2000. gada sarakstos nav sistēmiskas vērtēšanas problēmas.

(109) Jautājumā par marginālo aplikšanu ar nodokli AK valsts iestādes noliedz, ka dažādie papildšķiedru tarificēšanas veidi dotu kādu priekšrocību BT vai Kingston. Telekomunikāciju operatoru šķiedru klasifikāciju pēc īres metodes nosaka šķiedras izgaismošana. Tādā veidā BT/Kingston gadījumā jaunās šķiedras netiek apstrādātas pēc I un I metodes.

(110) I un I metode paredz ieņēmumus un izdevumus turpmāko piecu gadu laikā. Šķiedras, kas nepieciešamas BT darbībai saraksta piecu gadu laikā, tiek ņemtas vērā, nosakot tarificējamo vērtību, jo ieņēmumus par šīm šķiedrām ietver, nosakot vērtību pēc I un I metodes. Darījumu tarifus par optiskajām šķiedrām tādēļ maksā kopš tarifikācijas saraksta uzsākšanas dienas, nevis vienkārši kopš tās dienas, kurā šīs šķiedras tiek izgaismotas. Fiziski BT īpašuma papildinājumi arī tiek ņemti vērā, piemērojot ikgadējo pārskatīšanas mehānismu, ko pamato 96. – 100. apsvērumā aprakstītā BT tirgus īpatsvara attīstība.

(111) AK valsts iestādes atzīst, ka vērtēšanas metodēm pēc nepieciešamības vajadzīga citāda pieeja papildšķiedru izgaismošanas jautājumam, bet uzsver, ka vērtēšanas procesa gala rezultāts abos gadījumos ir tāds, ka šķiedru vērtība izmantotājam tiek atspoguļota tarificējamā vērtībā.

V. KOMENTĀRI, KO SNIEDZA OFCOM

(112) OFCOM ir neatkarīga iestāde, kas atbild par noteikumiem un konkurenci AK sakaru nozarē. Komentārus no AK valsts iestādēm sniedza AK centrālā valdība un tajos netika atspoguļots OFCOM viedoklis. Tādēļ 2005. gada 26. jūlijā Komisija sagatavoja vēstuli, kurā lūdza OFCOM sniegt komentārus par lēmumu par procedūras uzsākšanu. OFCOM sagatavoja atbildes vēstuli 2005. gada 21. septembrī.

(113) OFCOM uzskatīja, ka konkurences nosacījumus var ietekmēt tas, kādā apmērā pastāv atšķirības metodikā un praksē. Vispārīgs secinājums – patlaban ārvalstu īpašumu tarifikācijas sistēmai nav negatīvas ietekmes uz konkurences nosacījumiem telekomunikāciju tirgū.

(114) Attiecībā uz tarifu/ieņēmumu koeficientu OFCOM uzskata, ka tas nav svarīgs, novērtējot iekšzemes tarificēšanas sistēmas godīgumu. Tas uzsver, ka tarifi ir būtiski saistībā ar gaidāmo īri tirgū, kas varētu atspoguļot aktīvu izmantošanas efektivitāti. Ja uzņēmums aktīvu izmanto

([36]) Vērtēšanā izmantotais ieņēmumu līmenis ir skaitlis, kuru koriģē AK un kurā ņemti vērā ieņēmumi, kas nav būtiski.

neefektīvi, tarifi var veidot ievērojamu īpatsvaru tā ieņēmumos. Piemēram, tarifu/ieņēmumu koeficients šķiedru tīklam var būt atkarīgs no to datu apjoma, kādiem to izmanto. Dažādiem uzņēmumiem ir atšķirīgs tarifu/ieņēmumu koeficients, vienkārši norādot uz to, ka pastāv atšķirības to pakalpojumu vērtībās, ko tie sniedz klientiem, izmantojot līdzīgus tarificējamus aktīvus.

(115) Turklāt OFCOM aprēķināja tarifu/ieņēmumu koeficientu noteiktam skaitam AK telekomunikāciju operatoru:

	Tarifu saistības 2005. gadā (miljoni GBP)	Ieņēmumi 2005. gadā (miljoni GBP)	Tarifi/ieņēmumi (%)
BT	238,31	18,623	1,28
NTL	24,26	1,930	1,26
Telewest	15,49	1,300	1,19
C&W	16,37	1,602	1,02
Kingston	3,35	364	0,92
Energis	3,27	720	0,45
Global Crossing	3,13	270	1,16
Easynet	1,77	78	2,28
Thus	2,41	341	0,71
Your Communication	1,09	186	0,59
Fibernet	1,08	47	2,32
Gamma Telecom	0,46	72	0,63

(116) OFCOM arī aprēķināja Vtesse koeficientu 2003. gadam, jo tā rīcībā bija skaitļi tikai par šo gadu. Koeficients bija 2,1 %. Šie skaitļi rāda, ka tarifu/ieņēmumu koeficients būtiski atšķiras un nav skaidra ieņēmumu apjomu parauga. OFCOM secināja, ka ne tikai šis koeficients ir kļūdaina metodika, pēc kuras nosaka tarifikācijas sistēmas godīgumu citās valstīs, bet pieņēmums, ka BT nodokļos kopumā maksā mazāk nekā tā konkurenti, izrādās nepatiess.

(117) OFCOM uzsver, ka ir problemātiski veikt atbilstošus salīdzinājumus starp ļoti atšķirīgiem telekomunikāciju operatoriem (piem., šķiedru tīkla līnijas kilometra vidējā tarificējamā vērtība var būt ļoti atšķirīga atkarībā no tā tīkla rakstura, kuram tas pieder, un izgaismoto šķiedru skaita šajā līnijā). Tomēr OFCOM iesaka dažus alternatīvus veidus, kā salīdzināt BT un tā konkurentu nodokļus. Piemēram, OFCOM aprēķināja koeficientu "tarificējamā vērtība/savienojums" BT un trim citiem uzņēmumiem, kas ir vislīdzīgākie pēc lokālā piekļuves tīkla, t. i., Kingston, NTL un Telewest. Šie četri uzņēmumi primāri nodrošina lokālu piekļuvi. BT un Kingston vērtēja pēc I un I metodes, bet NTL un Telewest vērtēja pēc metodes, kas atvasināta no līgumslēdzēja bāzes metodes. OFCOM aprēķinu rezultāti apkopoti tabulā. OFCOM uzskata, ka savienojama tarificējamā vērtība dažādiem operatoriem nav īpaši atšķirīga.

	Tarificējamā vērtība/savienojums
BT	21 GBP
NTL	22 GBP
Telewest	21 GBP
Kingston Communication	26 GBP

(118) Tādējādi OFCOM kopumā secina, ka ir ļoti nedaudz apliecinājumu, kas pamato apgalvojumu, ka BT maksā ievērojami mazāk par ikvienu pasākumu nekā šķiedru pamattīkla operatori.

(119) OFCOM arī izanalizēja, vai tarifikācijas sistēma ievieš nepamatotu asimetriju attiecībā uz marginālās likmes saistībām. Attiecībā uz šo jautājumu OFCOM atzīmē, ka I un I metode izmanto plānotos skaitļus par ieņēmumiem un izmaksām un tādēļ konceptuāli ietver ikvienu tīkla būvniecību, kas nepieciešama, lai nodrošinātu atbilstību darījumu plāniem. I un I metodes bāzi neierobežo BT tīkla stāvoklis piecu gadu perioda sākumā, bet parāda nepieciešamās pārmaiņas, kas tajā tiks veiktas nākamajos piecos gados, tostarp ik gadu veikto atkārtoto novērtējumu, lai fiksētu un klasificētu būtiskas BT īpašuma pārmaiņas. OFCOM uzskata, ka, kaut gan pārmaiņas ir vairāk pamanāmas maziem operatoriem, jo katra izgaismotā šķiedra rada īpašu papildtarifa maksu, tas nenozīmē, ka BT tarificējamā vērtībā nav ietvertas summas par līdzīgām pārmaiņām. OFCOM secināja, ka tā rīcībā nav pierādījumu, lai varētu apgalvot, ka atšķirībā no tiem telekomunikāciju operatoriem, kurus vērtē pēc īres metodes, BT nemaksā papildtarifus par šķiedras izgaismošanu. Sistēma varētu sniegt būtiski simetrisku rezultātu ilgākā laika posmā par ikvienu gadījumu, tomēr ar dažādiem paņēmieniem un zemāku caurskatāmību.

VI. JURIDISKAIS NOVĒRTĒJUMS

Valsts atbalsta novērtējums saskaņā ar EK līguma 87. panta 1. punktu

(120) Saskaņā ar EK līguma 87. panta 1. punktu *"ar kopējo tirgu nav saderīga nekāda palīdzība, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl" šāda palīdzība iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.* Tādējādi

pasākums ir valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, ja tas atbilst šādiem četriem kritērijiem:

— izvēloties saņēmēju(-us), tam (tiem) tiek dota priekšroka,

— to piešķir valsts no valsts līdzekļiem,

— tā rada vai draud radīt konkurences traucējumus,

— tā var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(121) Lai konstatētu, vai īpašuma nodokļa piemērošana attiecībā uz BT un Kingston devusi šiem abiem uzņēmumiem ekonomisku priekšrocību, Komisijai jāveic divas analīzes:

— Vispirms tai jānosaka, vai noteikumi, kas attiecas uz īpašuma nodokli, ir pareizi piemēroti attiecībā uz BT un Kingston un īpaši vai I un I metodes piemērošana bijusi pamatota un pareiza.

— Tai arī jāapsver, vai Iun I metodes piemērošana attiecībā uz BT un Kingston dod tiem priekšrocību salīdzinājumā ar konkurentiem, kurus vērtē pēc īres metodes.

6.1. *Pareiza īpašuma nodokļa noteikumu piemērošana attiecībā uz BT un Kingston*

6.1.1. Kā tika izvēlēta metode, kuru piemēroja attiecībā uz BT un Kingston

(122) Kā pirmo aplūkoja jautājumu par to, vai AK valsts iestādes pareizi bija piemērojušas I un I metodi, nevis īres metodi, attiecībā uz BT un Kingston, jo šķiet, ka tieši otro metodi vispārīgi piemēro telekomunikāciju nozarē. Jautājums ir šāds – vai bijuši pietiekami īres apliecinājumi, lai novērtētu BT un Kingston tīklus, ņemot vērā īres apliecinājumus par 1995.–2000., 2000.–2005. un 2005.–2010. gadu.

(123) Savā lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija ieteica, ka iekšējās cenas starp BT maza un liela apjoma darījumiem, kā arī īre, ko BT saņēma, izīrējot savu infrastruktūru, varētu nodrošināt pamatu īres metodes piemērošanai. Starp trešām personām, kas sniedza komentārus par lēmumu, Altnet darba grupa ieteica īpašus īres apliecinājuma avotus, piemēram, BT liela apjoma līniju īres tarifi vai publiskotās cenas par atsaistītām abonentlīnijām, kuras varētu izmantot, lai noteiktu tās vara kabeļu īres vērtību.

(124) Attiecībā uz šiem punktiem BT un AK valsts iestādes paskaidroja, ka īres metodi nevarēja piemērot, lai novērtētu BT un Kingston īpašumu. Pirmkārt, apliecinājums, kuru izmantot ieteica Komisija vai Altnet, nebija pieejams divos pirmajos vērtēšanas periodos (t. i., 1995.–2000. un 2000.–2005. gadā). Tas attiecas uz abonentlīniju atsaistīšanas īres tarifiem, kurus piemēroja no 2001. gada 31. maija, vai regulējošu kontu kopumu, kas parādīja pārveduma maksu par BT piekļuves pakalpojumiem. Turklāt tad, kad šī informācija bija pieejama, piemēram, pēdējā vērtēšanas periodā 2005.–2010. gadā, tā nebija būtiska un to nevarēja izmantot, lai noteiktu ļoti īpašo BT un Kingston tīklu vērtību. Piemēram, AK valsts iestādes paskaidroja, ka liela apjoma līniju īres tarifs un abonentlīniju atsaistīšanas tarifs ir maksājumi par pakalpojumiem un saskaņā ar pastāvošajām precedenta tiesībām par īpašuma nodokli tos nevar uzskatīt par īres apliecinājumu, lai vērtētu BT tīkla būtisku daļu. Turklāt tās ir OFCOM regulētas maksas un tātad tās nevar būt "īre atklātā tirgū". Tātad šādām maksām ir pavisam neliela ietekme, lai būtu par tarificējamās vērtības apliecinājumu. Minēto iemeslu dēļ nav faktiska uz tirgu balstīta apliecinājuma BT vai Kingston tīkla piekļuves daļai, kas ir vienreizēja šo tīklu iezīme.

(125) Tāpat šķiet, ka, pat ja pastāv īres apliecinājums, ko atvasina no citiem telekomunikāciju operatoriem, piemēram, par optiskajām šķiedrām, starpība starp to, kā šādas optiskās šķiedras izmanto citi operatori un BT un Kingston, nozīmē, ka šāds īres apliecinājums nav pilnībā būtisks, lai noteiktu BT un Kingston īpašuma vērtību. Šķiedru īre, uz ko atsaucas Vtesse, pamatojas uz tirgus apliecinājumu šķiedru pamattīklam, kas kalpo nelielam skaitam augstvērtīgiem un liela apjoma klientiem. BT un Kingston tīkli galvenokārt ir lokāli piekļuves tīkli, kas BT gadījumā kalpo miljoniem privātpersonu. To optisko šķiedru tīkli galvenokārt ir pamattīkli, kas savstarpēji savieno abonentlīnijas. Šo iemeslu dēļ abu uzņēmumu tīkli ir unikāli un tos nevar salīdzināt ar citiem AK teritorijā esošiem tīkliem, tostarp tādiem lieliem tīkliem kā Cable & Wireless. Ir taisnība, ka BT tīkla daļas uzņēmums var izmantot, lai sniegtu pakalpojumus, kas konkurē ar Vtesse sniegtajiem pakalpojumiem, bet tās ne fiziski, ne funkcionāli nevar atdalīt no BT kopējā tīkla. Tādēļ kopumā abu veidu tīkli nepilda vienas un tās pašas funkcijas un tiem nav viena un tā pati īres vērtība. Šo viedokli lielā mērā apstiprina OFCOM, uzsverot, ka šķiedru tīkla līnijas kilometra vidējā vērtība var būt ļoti atšķirīga atkarībā no tā tīkla raksturojuma, kuram tas pieder, un BT pamattīkla topoloģija var ļoti atšķirties no tāda operatora pamattīkla, kas apkalpo uzņēmumu tirgu.

(126) VBA arī noraidīja iespēju piemērot īres metodi BT vai Kingston īpašuma daļām, kurām varēja būt īres apliecinājumi, un I un I metodi pārējām daļām. Iemesls ir šāds – I un

I metodi var piemērot tikai attiecībā uz visu mantojamo īpašumu, nevis atsevišķām uzņēmumu īpašuma daļām, piemēram, optisko šķiedru tīklu, jo saskaņā ar Lielbritānijā pastāvošajām precedenta tiesībām īpašuma vērtību nosaka kopumā, jo tā daļas ir pilnībā integrētas pārējā tīklā. ([37])

(127) Tādēļ VBA neatkarīgie eksperti secināja, ka īres metodi nevar piemērot attiecībā uz BT un Kingston. Šo secinājumu par I un I kā vienīgo pareizo metodi, apstiprināja Vērtēšanas tribunāls. ([38]) Komisija uzskata, ka nav pierādoša apliecinājuma par pretēju apgalvojumu. Tādēļ Komisija secina, ka nebija pietiekama īres apliecinājuma, lai attiecīgajos periodos novērtētu BT un Kingston tīklus un I un I metodes piemērošana bija pamatota, lai novērtētu abu uzņēmumu tīklu tarificējamo vērtību.

6.1.2. I un I metodes pareiza piemērošana attiecībā uz BT un Kingston

(128) Nākamais jautājums ir, vai I un I metode tika pareizi piemērota attiecībā uz BT un Kingston. Pamatojoties uz paplašinātajiem skaidrojumiem, ko sniedza AK valsts iestādes un kas raksturoti 74. – 93. apsvērumā, Komisija uzskata, ka metodi piemēroja saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par I un I metodi, kā noteikts RICS vadošās piezīmēs par I un I metodi, vērtējot ārvalstu īpašumu nodokļu tarifus ([39]). RICS vadošajās piezīmēs nav pietiekami aplūkots tas, kā BT gadījumā izmantoti gaidāmie ieņēmumi un izmaksas piecu gadu periodā. Tomēr šīs vadošās piezīmes neattiecas uz aplēsēm par rentabilitāti nākotnē, apsverot hipotētiskā īrnieka pieteikumu no to ciklisko ekonomikas pārmaiņu viedokļa, kas paredzamas AVD laikā. Turklāt metodi, kuras pamatā ir gaidāmi ieņēmumi un izmaksas noteikta gadu skaita laikā, izmantota, lai novērtētu īpašumu tarificējamas vērtības gāzes un elektrības operatoriem, un tādēļ tā neattiecas tikai uz BT. BT gadījumā, ņemot vērā plānoto pieaugošo konkurenci un ievērojamo konkurentu tīklu pieaugumu, kas būs raksturīgi telekomunikāciju nozarei, izmantot prognozētus ieņēmumus un izmaksas piecu gadu laikā ir pamatota metodika, lai novērtētu hipotētisko īri, kādu īrnieks, kas saprātīgi plāno turpmāk izmantot īpašumu, varētu būt gatavs maksāt par BT tīklu. No otras puses, tā tirgus stabilitāte, kurā darbojas Kingston, kam raksturīga ierobežota konkurence, pamato pieeju, ka piecu gadu plāni nav uzskatāmi par nepieciešamiem.

(129) Attiecībā uz specifisko jautājumu par vienošanos, kas attiecas uz 1995.–2000. gada periodu, AK valsts iestādes sniedza detalizētus paskaidrojumus par iemesliem, kuru dēļ galīgā tarificējamā vērtība (445 miljoni sterliņu mārciņu Anglijā un 25 miljoni sterliņu mārciņu Velsā) bija zemāka nekā tā tarificējamā vērtība, ko sākotnēji noteica Vērtēšanas tribunāls savā 1998. gada 19. marta lēmumā (523 miljoni Anglijā un 30 miljoni Velsā). Šie paskaidrojumi, kas apkopoti 88. – 92. apsvērumā, liecina, ka VBA un BT nevienojās par BT tīkla galīgo zemāko tarificējamo vērtību, kā to apgalvoja Vtesse, bet šo vērtību ieguva, izmantojot pārskatītus un precīzākus datus, kurus BT publiskoja pēc Vērtēšanas tribunāla lēmuma un kuri nebija pieejami 1997. gada vērtēšanas laikā, un arī pēc šā lēmuma izmantojot precīzākas vērtēšanas metodes.

(130) Atbildot uz jautājumu, ko uzdeva lēmumā par procedūras uzsākšanu, tiek arī atzīmēts, ka, piemērojot I un I metodi, AK valsts iestādes ņem vērā BT rentabilitātes līmeni. Kā jau paskaidrots 93. apsvērumā, vērtēšana pēc I un I metodes notiek saskaņā ar pieņēmumu, ka pastāv vidējs efektivitātes līmenis, un AK valsts iestādes konstatējušas, ka BT izpilda šo kritēriju. Komisija arī atzīmē, ka vispārējās pakalpojumu saistības ir ņemtas vērā pareizi, jo gan izmaksas, gan ieņēmumi, ko rada šīs saistības, ir iekļautas vispārējā vērtējumā.

(131) Attiecībā uz pārskatīšanas mehānisma piemērošanu, pamatojoties uz tirgus īpatsvara attīstību, kas raksturota 96. – 99. apsvērumā un tika pārtraukta 2005. gadā, saņemtā informācija norāda, ka šis bijis ad-hoc korekcijas mehānisms. Komisijas izpratnē 1988. gada Likuma par pašvaldībām 6. grafikā paredzēts, ka VBA ir statūtos noteikts pienākums mainīt uzņēmuma tarificējamo vērtību, ja notiek būtiskas apstākļu pārmaiņas (BAP), un šādas BAP ņemt vērā, it kā tās notiktu agrākā vērtēšanas datumā. Ņemot vērā BT tīkla apmēru un nosacījumus telekomunikāciju tirgū, arvien attīstoties konkurējošiem tīkliem, pieņem, ka BAP notiek katru dienu un tādēļ tās ir grūti ņemt vērā, īpaši I un I metodes piemērošanas kontekstā. Paredz, ka šis mehānisms, kura pamatā ir tirgus īpatsvars, atspoguļo BT tīkla fiziskos iznesumus (kuru dēļ vajadzētu palielināties tā tirgus īpatsvaram) un konkurentu tīklu izplešanos (kādēļ BT tirgus īpatsvaram vajadzētu samazināties). Tādēļ šis pārskatīšanas mehānisms šķiet pamatots veids, kā ņemt vērā BAP, un to attaisno BT tīkla un telekomunikāciju tirgus raksturojums.

(132) Pārskatīšanas mehānisma piemērošanas dēļ BT tarificējamās vērtības attīstībā vērojamas svārstības. Piemēram, 1999. gadā, kas ir pēdējais 1995.–2000. gada periodā, BT tarificējamā vērtība Anglijā un Velsā bija 366 miljoni sterliņu mārciņu. Savukārt 2000. gadā, kas bija pirmais 2000.–2005. gada periodā, tarificējamā vērtība bija jau

([37]) Skatīt AK valsts iestāžu sniegtos paskaidrojumus, kas aprakstīti 70. – 72. apsvērumā.

([38]) *British Telecommunications PLC* pret Centrālo vērtēšanas biroju, 1998. gada 19. marts.

([39]) Skat. 21. piezīmi.

493 miljoni sterliņu mārciņu. Šīs svārstības skaidro īpašuma nodokļa raksturojums un ekonomikas situācija AK telekomunikāciju nozarē. ([40])

(133) Vispirms jāatceras, ka atbilstoši likuma prasībām attiecībā uz 1995. gadā veikto vērtēšanu BT tīklam tika noteikta tāda vērtība, kāda tā fiziski bija 1995. gada 1. aprīlī, tomēr pieņemot, ka tīkls pastāvēja šādā stāvoklī ekonomikas apstākļos 1993. gada 1. aprīlī. Par būtiskām apstākļu pārmaiņām uztvēra arī tās, kas notikušas 1993. gada 1. aprīlī. Attiecībā uz 2000. gada vērtēšanu tika veikta tā pati procedūra, tikai pieņemot, ka īpašums tika izīrēts 1998. gada 1. aprīlī pastāvošās ekonomikas kontekstā. Tas attiecas arī uz *Kingston*.

(134) Tas nozīmē, ka 1999. gada tarificējamā vērtība ir tāda īpašuma vērtība, kāds tas fiziski bija 1999. gadā, bet 1993. gada ekonomikas kontekstā, t. i., 1993. gada cenu līmenī un tāda apmēra telekomunikāciju tirgū, kāds bija 1993. gadā. Savukārt tarificējamā vērtība nākamajā gadā, t. i., 2000. gadā, tika aprēķināta pēc 1998. gada ekonomikas nosacījumiem, cenu līmeņiem un telekomunikāciju tirgus apmēra. Līdzīgā veidā 2004. gadā tarificējamo vērtību noteica ekonomikas nosacījumiem tirgū 1998. gadā, bet 2005. gadā vērtību noteica kā 2003. gadā pastāvošiem tirgus nosacījumiem. ([41])

(135) AK valsts iestādes uzsvēra, ka ekonomikas apstākļi telekomunikāciju nozarē 1993., 1998. un 2003. gadā ievērojami atšķīrās. Pirmkārt, telekomunikāciju tirgus ievērojami pieauga laika posmā starp 1993. un 1998. gadu un starp 1998. un 2003. gadu. Tādējādi BT fiziskais tīkls 2000. gadā tika ietverts tirgū, kas bija daudz lielāks nekā tas tirgus, kurā BT fiziskais tīkls tika ietverts 1999. gadā. Tas noteikti nozīmēja, ka 2000. gadā tā tarificējamā vērtība varēja būt ievērojami augstāka nekā 1999. gadā. Turklāt 1993. gadā telekomunikāciju nozarē bija vērojams process, kad tirgus piedzīvoja nepieredzētu konkurenci, un tas nopietni ietekmēja BT tirdzniecības stāvokli. To apstiprina fakts, ka BT tirgus īpatsvars šajā periodā samazinājās no 87 % līdz mazāk nekā 70 %. Šīm prognozēm bija lejupvērsta ietekme uz BT tarificējamo vērtību katru gadu minētā perioda laikā. Tomēr 1998. gadā varēja gaidīt mazāku konkurenci, ko atkal apstiprina BT relatīvi stabilais tirgus īpatsvars apmēram 70 % apmērā laika posmā no 2000. līdz 2005. gadam. Tika paredzēts, ka šīm prognozēm šajā periodā būs augšupvērsta ietekme uz BT vērtējumu.

([40]) To telekomunikāciju operatoru tarificējamajā vērtībā, kuru vērtību nosaka pēc īres metodes, nav vērojamas tādas pašas svārstības. Tomēr jāuzsver, ka ikviens salīdzinājums var būt maldinošs, jo tīkli strauji paplašinās, bet BT un Kingston tīkli ir salīdzinoši stabili. Ikvienā gadījumā šiem telekomunikāciju operatoriem arī ievērojami samazinās tarificējamā vērtība, kā paskaidrots 173. apsvērumā.

([41]) Tas izskaidro, kādēļ pretēji BT sniegtajam viedoklim VBA nepiekrīt tam, ka BT tarificējamo vērtību 2003. un 2004. gadā varēja ietekmēt mobilo tālruņu pieaugošā popularitāte. VBA uzskata, ka runa ir par ekonomikas pārmaiņām, kas dzīvē notika 2000.–2005. gada sarakstā, un tās nevar uzskatīt par būtiskām apstākļu pārmaiņām, kuras jāņem vērā tā, it kā tās notiktu 1998. gada ekonomikas apstākļos. VBA arī uzskata, ka nebūtu pareizi ņemt vērā pretēju, augšupvērstu ietekmi, ko rada turpmāks ārkārtējs pieprasījums saistībā ar interneta piekļuvi, ko nevarēja paredzēt 1998. gadā. Abas ekonomiskās parādības var ņemt vērā vienīgi 2005.–2010. gada saraksta izstrādes kontekstā.

(136) Turklāt visvērtīgākās BT un Kingston tīkla daļas ir lokālie piekļuves tīkli, kuru vērtība ievērojami palielinājās līdz ar platjoslas DSL tehnoloģiju izmantošanu. Šo attīstību 1993. gadā pilnībā nevarēja paredzēt, tā radīja augšupvērtsu ietekmi uz BT un Kingtson tīklu vērtību, un ir iespējams izskaidrot, kāpēc tā ievērojami pieauga 2000. un 2005. gadā.

(137) Komisija arī atzīmē, ka fakts, ka tikai fiziskās pārmaiņas, kuras var ņemt vērā AVD ekonomikas kontekstā, var izskaidrot, kāpēc BT tarificējamā vērtība samazinājās dabā 1995.–2000. un 2000.–2005. gada tarifikācijas sarakstā, neraugoties uz to, ka abu uzņēmumu ieņēmumi vai peļņa bija stabili vai pat palielinājās. Patiesībā tādus elementus kā tirgus izaugsme, cenu līmeņa paaugstināšanās, tehnoloģiju pārmaiņas vai pieprasījuma modeļu pārmaiņas, kuri var pozitīvi ietekmēt BT darbības rezultātus, VBA nevar ņemt vērā, veicot ikgadējo tarifikācijas saraksta pārskatīšanu.

(138) Visbeidzot Komisija atzīmē, ka jaunā ikgadējā pārskatīšanas sistēma, kuru piemēros 2005.–2010. gadam, vairs nav balstīta uz tirgus īpatsvara attīstību, bet to veidos pilnas gada I un I vērtēšanas metodes piemērošana. AK valsts iestādes norādīja, ka šī sistēma pilnībā atspoguļos visas fiziskās pārmaiņas, tostarp no jauna izgaismotās šķiedras. Tomēr šī pārskatīšanas sistēma vēl nav pabeigta, Komisijai vēl nav bijusi iespēja to analizēt, un tādēļ tā ierobežos savus galīgo secinājumu šā lēmuma pantos, ietverot tikai 1995.–2005. gada periodu.

(139) Komisija secina, ka AK valsts iestādes piemērojušas atbilstīgu vērtēšanas metodi attiecībā uz BT un Kingston un ievērojušas vispārīgos principus par I un I metodes piemērošanu arī attiecībā uz BT un Kingston.

6.2. *Vai I un I metode dod priekšroku salīdzinājumā ar īres metodi?*

6.2.1. Vai I un I metodes dēļ BT un Kingston tīkli ir vispārīgi nepietiekami novērtēti?

(140) Nākamais apspriežamais jautājums ir par to, vai, piemērojot I un I metodi attiecībā uz BT un Kingston, uzņēmumiem tiek dota priekšrocība salīdzinājumā ar konkurentiem, kurus vērtē pēc īres metodes. Jautājums ir par to, vai, piemērojot citādu režīmu, varētu veidoties atšķirīgs rezul-

tāts nekā tad, ja uzņēmumu vērtēšanai izmantotu vienu un to pašu metodiku. Saskaņā ar AK valsts iestāžu komentāriem Komisija uzskata, ka tad, ja BT un Kingston būtu priekšrocība, tā izpaustos šādi:

a) vai nu parādot, ka īres metodes piemērošana attiecībā uz BT un Kingston būtu iespējama un tādēļ veidotos augstāka tarificējamā vērtība, nekā piemērojot I un I metodi,

b) vai parādot, ka I un I metodes piemērošana attiecībā uz citiem telekomunikāciju operatoriem būtu iespējama un tā sistemātiski radītu zemāku tarificējamo vērtību, nekā izmantojot īres metodi,

c) vai arī parādot, ka, izmantojot citus pareizus un būtiskus salīdzinājumus, telekomunikāciju operatori, kurus vērtē pēc īres metodes, maksā lielākus nodokļus nekā BT un Kingston.

(141) Parādot iespējamu BT un Kingston priekšrocību saskaņā ar a) punktā minētajiem apsvērumiem, pieņem, ka īres metode ir piemērojama attiecībā uz BT un Kingston. Iepriekš 124. – 127. apsvērumā paskaidroto iemeslu dēļ nav pietiekamu īres apliecinājumu, lai novērtētu to īpašumu tarificējamo vērtību. Tādējādi Komisija secina, ka nevar noteikt, ka BT un Kingston tarificējamā vērtība būtu augstāka, ja attiecībā uz abiem uzņēmumiem būtu piemērota īres metode.

(142) Parādot, ka BT un Kingston pastāv priekšrocība saskaņā ar b) punktā minētajiem apsvērumiem, nozīmētu piemērot I un I metodi dažiem atlasītiem telekomunikācijas operatoru pārstāvjiem, kuri vērtēti pēc īres metodes. Komisija nevar pati veikt šādu vērtēšanu. VBA arī paskaidroja, ka bez šo uzņēmumu darījumu plāniem tā nevar veikt vērtēšanu pēc I un I metodes. Tā arī atzīmē, ka neviena trešā persona nav sniegusi apliecinājumu tam, ka I un I metodes piemērošanas dēļ veidotos zemāka to īpašuma vērtība: iesniegtajos dokumentos UKCTA norādīja, ka tā nevarēja aprēķināt, cik tās locekļiem būtu jāmaksā par īri saskaņā ar I un I metodi.

(143) Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Komisija secina, ka b) punktā minēto metodi nevar izmantot, lai parādītu, ka BT un Kingston varētu būt iespējama priekšrocība.

(144) Piemērojot c) punktā ieteikto metodi, vajadzētu izmantot būtiskus salīdzinājumus, lai konstatētu, vai BT un Kingston ir nepietiekami tarificēti pēc I un I metodes. Šo metodi ieteica Komisija savā lēmumā par procedūras uzsākšanu: saskaņā ar toreiz pieejamo informāciju BT kā īpašuma nodokli maksāja 2 % no saviem ieņēmumiem, savukārt Vtesse maksāja divas vai pat trīs reizes vairāk.

(145) Attiecībā uz tarifu/ieņēmumu koeficienta izmantošanu un piemērošanu Komisija atzīmē, ka saskaņā ar Vtesse komentāriem telekomunikāciju operatoru ieņēmumi jākoriģē, lai varētu tieši salīdzināt ar BT un citu telekomunikāciju operatoru tarifu/ieņēmumu koeficientiem. Vtesse apgalvo, ka vairums operatoru veic ievērojamus maksājumus BT par noslodzes (trafika) pārraidi un pabeigšanu un ka šīs maksas nav saistītas ar šo operatoru tarificējamiem aktīviem, un tādēļ tās nevar izmantot salīdzinājumā par tarifu slogu.

(146) Šo iebildi nevar pieņemt. Var salīdzināt koeficientu, kas attiecina tarifus vai nu pret bruto, vai neto ieņēmumiem. Šāda "daļēja" pieeja, ko iesaka Vtesse un kuras būtība paredz atskaitīt dažas īpašas izmaksas, piemēram, maksu par starpsavienojumu, bet citas nē, nešķiet atbilstīga. Pirmkārt, nav pareizi pieņemt, kā to dara Vtesse, ka maksa par noslodzes (trafika) pārraidi un pabeigšanu neattiecas uz operatora tarificējamiem aktīviem: gluži pretēji, šīs maksas nepieciešamas, lai uzsāktu un pabeigtu noslodzi (trafiku) operatoru tīklos, un tādēļ tās ir tieši saistītas ar šo tīklu darbību. Otrkārt, šīs maksas tieši ietekmē hipotētisko īri, kādu šķietams īrnieks varētu būt gatavs maksāt par attiecīgo tīklu, jo īre ir daļa no izmaksām par šāda tīkla izmantošanu. Visbeidzot, šāda maksa par starpsavienojumu ir arī BT ienākumu ievērojama daļa, un tādēļ tās nepārprotami augšupvērsti ietekmē BT tarificējamo vērtību. Tā kā šāda maksa ietekmē hipotētisko īri un visu attiecīgo telekomunikāciju operatoru tarificējamo vērtību, nav pamatoti to atskaitīt no ieņēmumiem, kurus rada telekomunikāciju operatori, veicot atbilstīgu salīdzinājumu starp to tarifu/ieņēmumu attiecībām.

(147) Jautājumā par tarifu/ieņēmumu attiecības nozīmīgumu Komisija atzīmē, ka VBA un OFCOM uzskata, ka šī attiecība nav piemērota, lai novērtētu tarifa radīto slogu dažādiem operatoriem. Ņemot vērā iepriekš aprakstītos operatoru komentārus un iebildes, Komisija var piekrist, ka šis koeficients nav pareizais instruments tarifu sistēmas godīguma noteikšanai, jo tas ir nodoklis par īpašuma vērtību, nevis ieņēmumiem vai pievienoto vērtību ([42]). OFCOM piebilst, ka šis koeficients varētu manīties atkarībā no to pakalpojumu vērtības, kurus operatori sniedz klientiem, izmantojot līdzīgus tarificējamus aktīvus, un atkarībā no šādu aktīvu izmantošanas efektivitātes. Tādēļ Komisija secina, ka šis koeficients labākajā gadījumā ir indikatīvs un no tā nevar izdarīt pamatotu secinājumu.

([42]) Ar šo punktu pietiek, lai noraidītu *Gamma Telecom* komentārā sniegto iebildi par to, ka attiecīgais darījumu tarifu slogs jāvērtē, pamatojoties uz salīdzinājumu starp BT un tā konkurentu tarifu/pievienotās vērtības koeficientu.

(148) Vēl tiek atzīmēts, ka, pat ja šo koeficientu vajadzētu ņemt vērā, tas nesniedz nevienu vērtīgu secinājumu. Saskaņā ar OFCOM datiem par divpadsmit telekomunikāciju operatoriem tarifu/ieņēmumu koeficients svārstās spektrā no 0,59 % uzņēmumam *Your Communication* līdz 2,32 % uzņēmumam Fibernet, bet BT tas ir 1,28 % un Kingston – 0,92 %. Izrādās, ka salīdzinājumā ar vairumu citu telekomunikāciju operatoru ne BT, ne Kingston nemaksā ievērojami mazāku daļu no saviem ieņēmumiem par darījumu tarifiem. Attiecībā uz šo jautājumu vēl tiek atzīmēts, ka ir domstarpības par Vtesse tarifu/ieņēmumu koeficienta aprēķinu. Vtesse apgalvo, ka 2004. gadā šis koeficients bijis 13,46 %. Šī skaitļa pamatā ir tarificējamā vērtība 429 000 sterliņu mārciņu apmērā (kas nozīmē tarifus 195 624 sterliņu mārciņu apmērā) un "periodiski ieņēmumi" 1 453 146 sterliņu mārciņu apmērā. Tomēr saskaņā ar AK valsts iestādēm *Vtesse* tarificējamā vērtība 2004. gadā ievērojami samazinājās un bija 145 000 sterliņu mārciņu (kas nozīmē tarifu 66 120 sterliņu mārciņu apmērā), jo izrādījās, ka to faktiski neizmanto kā īpašumu Haunslovā, kura vērtība ir 284 000 sterliņu mārciņu. Vēl izrādījās, ka Vtesse ziņojums un finanšu pārskati par gadu, kas beidzās 2004. gada 31. decembrī, liecina, ka kopējais apgrozījums 2004. gadā bija 4 744 228 sterliņu mārciņas. Pamatojoties uz uzņēmuma kopējo apgrozījumu kā skaitli, kuru OFCOM izmanto, lai veiktu salīdzinājumu ar citiem telekomunikāciju operatoriem, Vtesse tarifu/apgrozījuma koeficients 2004. gadā samazinājās līdz 1,4 % vai 2,2 %, ja iekļauj tarifus, kurus Vtesse maksāja par saviem birojiem, kas tika vērtēti atsevišķi. Šie skaitļi vairāk atbilst OFCOM secinājumiem, saskaņā ar kuriem Vtesse bija samaksājis 2,1 % no saviem ieņēmumiem par tarifiem 2003. gadā. Pamatojoties uz šiem skaitļiem, nav skaidras starpības starp BT un Vtesse nodokļu slogu.

(149) OFCOM un AK valsts iestādes ieteica arī citus veidus, kā salīdzināt dažādiem telekomunikāciju operatoriem radīto nodokļu slogu. OFCOM ieteica salīdzināt BT, Kingston, NTL un Telewest tarificējamās vērtības un savienojuma koeficientu. Šis koeficients šiem četriem uzņēmumiem ir ļoti līdzīgs. Faktiski Kingston noteikta nedaudz augstāka vērtība nekā citiem operatoriem, ko var izskaidrot ar to, ka šis uzņēmums ir ievērojami mazāks par pārējiem un tam varētu nebūt tāda paša apjoma ekonomija. Šis OFCOM ieteiktais salīdzinājums tomēr ir svarīgāks, ņemot vērā šo četru uzņēmumu līdzību, jo lokāli nodrošināti piekļuves tīkla pakalpojumi ir svarīga to kopējo darījumu daļa. Tomēr ir taisnība, ka NTL un Telewest vērtība noteikta, pamatojoties uz metodi, kas atvasināta no līgumslēdzēja bāzes metodes. Tādēļ šis koeficients nav tieši piemērots, lai novērtētu pieņēmumus par neatbilstībām starp vērtējumiem, kas veikti pēc īres metodes un tiem, kas veikti pēc I un I metodes. Tomēr tas parāda, ka dažādu metodiku izmantošana un BT un Kingston salīdzināšana ar uzņēmumiem, kas ir tiešāk salīdzināmi nekā Vtesse, rada līdzīgus rezultātus, kas tiecas apstiprināt VBA pieņēmumu par to, ka faktiski visām vērtēšanas metodēm vajadzētu radīt vienu un to pašu rezultātu.

(150) AK valsts iestādes norādīja, ka 2000. gada saraksta pēdējā gadā BT pārstāvēja apmēram 70 % no kopējās tarificējamās pamatlīdzekļu vērtības fiksēto līniju telekomunikāciju nozarē un apmēram 71,6 % no fiksēto līniju zvanu un piekļuves ieņēmumiem saskaņā ar OFCOM skaitļiem ([43]). Komisija var piekrist tam, ka, salīdzinot BT ar visiem Altnet grupas uzņēmumiem kopā, varētu nodrošināt piemērotāku secinājumu nekā tad, ja BT salīdzinātu atsevišķi ar maziem operatoriem, tādiem kā Vtesse. Pamatojoties uz šo apgalvojumu, šķiet, ka BT maksā tādu daļu no kopējās tarificējamās vērtības fiksēto līniju telekomunikāciju nozarē, kas ir ļoti līdzīga tās īpatsvaram fiksēto līniju telekomunikāciju tirgū. Tomēr jāatceras, ka runa atkal ir par salīdzinājumu starp tarifiem un ieņēmumiem, kura būtiskums ir ierobežots un labākajā gadījumā indikatīvs.

(151) Jāpiezīmē, ka tā vietā, lai ņemtu vērā BT tirgus īpatsvaru kopējos zvanu un piekļuves ieņēmumos, Vtesse iesaka ņemt vērā BT tirgus īpatsvaru piekļuves ieņēmumos. Šajā tirgū BT īpatsvars pārsniedz 80 %. Vtesse to uzskata par papildu apliecinājumu tam, ka tā īpašums ir nepietiekami novērtēts, jo tas pārstāv tikai 70 % no kopējās tarificējamās vērtības fiksēto līniju telekomunikāciju nozarē. Komisija nevar piekrist šim apgalvojumam. Pirmkārt, BT īpatsvars kopējos piekļuves un zvanu ieņēmumos šķiet pieņemamāks atskaites punkts darījumu tarifu sloga novērtēšanai: zvanu ieņēmumi pārstāv lielāku daļu BT kopējos ieņēmumos nekā piekļuves ieņēmumi. ([44]) Tādēļ zvanu ieņēmumiem ir ļoti būtiska ietekme uz hipotētisko īri un BT tīkla tarificējamo vērtību, un to vajadzētu ņemt vērā, salīdzinot ieņēmumus un tarificējamās vērtības. Otrkārt, pat tad, ja piekļuves ieņēmumos jāizmanto tikai BT īpatsvars, starpība starp šo īpatsvaru (80 %) un BT īpatsvaru kopējā tarificējamā vērtībā fiksēto līniju telekomunikāciju nozarē (70 %) konkrētā laikā nav tāda, lai uzdotu jautājumu par BT tarificējamās vērtības līmeni, īpaši ņemot vērā to, ka ikvienam salīdzinājumam starp tarifiem un ieņēmumiem ir ierobežota vērtība.

(152) Vtesse iesaka citu metodi, kā pierādīt to, ka BT ir priekšrocība. To veido uzsvars uz pieņemto neatbilstību starp dažādu BT tīkla komponentu (piem., optisko šķiedru, savienojumu, ēku) vienību tarificējamām vērtībām un vērtībām, ko piemēro attiecībā uz citiem telekomunikāciju operatoriem. Pamatojoties uz šo, Vtesse secina, ka pēc I un I metodes BT īpašumam noteikta zemāka vērtība nekā tad, ja tiktu piemērota īres metode. Vtesse uzsver, ka, piemēram, BT noteiktā likme ir 34 sterliņu mārciņas par ēkas kvadrātmetru salīdzinājumā ar 115 sterliņu mārciņām par kvadrātmetru, kas noteikta citiem telekomunikāciju operatoriem, 74 sterliņu mārciņas par optiskās šķiedras kilometru salīdzinājumā ar 1 000/1 200 sterliņu mārciņām par optiskās šķiedras pāri citu operatoru gadījumā un 19 sterliņu mārciņas par savienojumu gadā salīdzinājumā ar gada maksu – 122 sterliņu mārciņas, ko faktiski maksā operatori par atsaistītām abonentlīnijām.

([43]) Pieejams http://www.ofcom.org.uk/research/cm/nov05/

([44]) Zvanu ieņēmumi 2004. gadā pārstāvēja 59,5 % no BT zvanu un piekļuves ieņēmumiem.

(153) Šī pieeja nav apmierinoša vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, AK valsts iestādes pārliecinoši iebilda, ka šos skaitļus, pat ja tie ir pareizi, nevar tieši salīdzināt. To iemeslu dēļ, ka minēti 125. apsvērumā, BT un Kingston un citu operatoru optisko šķiedru tīkli nav salīdzināmi. Tādēļ ne attiecībā uz BT, ne Kingston nevar piemērot īres apliecinājumu, ko atvasina no citu operatoru optisko šķiedru tīkliem. Ikvienā gadījumā Vtesse veiktie aprēķini un salīdzinājumi ir kļūdaini.

(154) Pirmkārt, lai salīdzinājums būtu atbilstošs, vajadzētu ņemt vērā tikai BT izgaismotās šķiedras, jo likmes noteiktas tikai izgaismotām šķiedrām. Vtesse salīdzināja BT vidējo tarificējamo vērtību optiskās šķiedras kilometram ar šķiedru pāra īres vērtību līnijā. Faktiski optiskās šķiedras īres vērtība, kā to piemēro VBA, atšķirsies atkarībā no optisko šķiedru skaita līnijā. Jo vairāk šķiedru ir līnijā, jo zemāka būs to īres vērtība. ([45]) Tādējādi, ņemot vērā izgaismoto šķiedru īres toni, ko piemēro kopš 2005. gada, šķiet, ka divu optisko šķiedru (t. i., viena šķiedru pāra) īres vērtība par līnijas kilometru tīklos, kuru garums pārsniedz 3 000 km ([46]), būs 450 sterliņu mārciņu. ([47]) Īres vērtība trim optiskām šķiedrām par līnijas kilometru būs 540 sterliņu mārciņu, t. i., 180 sterliņu mārciņu par vienu optisko šķiedru ([48]). Tabulā 48 optisko šķiedru īres vērtība par līnijas kilometru būs 1 728 sterliņu mārciņas, t. i., 36 sterliņu mārciņas par vienu optisko šķiedru. ([49]) VBA apgalvo, ka šīs vērtības pamato tirgus. ([50])

(155) Ir skaidrs, ka BT pamattīklā vidēji ir dučiem izgaismotu šķiedru līnijā. Tas nozīmē, ka BT tarificējamā vērtība par optiskās šķiedras kilometru būtu jāsalīdzina ar VBA izmantotā tarifikācijas saraksta zemāko galu. Pamatojoties uz šo, šķiet, ka pretēji tam, ko apgalvo Vtesse, salīdzinājums starp BT tarificējamo vērtību par optiskās šķiedras kilometru un VBA izmantotajām īres vērtībām neuzrāda ievērojamu neatbilstību un nenorāda uz to, ka BT tīkls ir nepietiekami novērtēts.

(156) Attiecībā uz salīdzinājumu starp abonentlīnijas atsaistīšanas tarifu un BT tarifa vērtību par savienojumu vispirms tiek atzīmēts, ka saskaņā ar AK valsts iestādēm abonentlīnijas atsaistīšanas tarifs nav tas pats, kas tarificējama aktīva īre, jo ievērojama proporcija attiecas uz sistēmas un ekspluatācijas izmaksām, rēķinu sagatavošanu un izmaksām par BT netarificējamas ražotnes un iekārtu izmantošanu. Tādēļ to nevar tieši salīdzināt ar to, kā juridiski definē tarificējamu vērtību. Otrkārt, AK valsts iestādes norādīja, ka dažām abonentlīnijām faktiski ir augsta vērtība, citām – zema, un vēl citām ta var būt negatīva. No otras puses, saskaņā ar OFCOM abonentlīnijas atsaistīšanas pakalpojumus sniedz, lai sekmētu konkurenci platjoslas pakalpojumu jomā. ([51]) Abonentlīniju atsaistīšanu tādēļ arī ietekmē pieprasījums pēc platjoslas pakalpojumiem, un nav pieprasījuma pēc platjoslas pakalpojumiem lielam skaitam BT abonentlīniju, kas nepieciešamas tikai telefonijai. Tādēļ abonentlīnijas atsaistīšanas tarifs neatspoguļo visu BT savienojumu vidējo vērtību, un nevar izdarīt secinājumu, salīdzinot BT tarificējamo vērtību par savienojumu ar abonentlīnijas atsaistīšanas tarifu. Kā OFCOM parāda, komentējot lēmumu par procedūras uzsākšanu, BT, NTL un Telewest koeficienti ir gandrīz identiski, neraugoties uz to, ka attiecībā uz pēdējiem diviem uzņēmumiem piemēroja citādu vērtēšanas metodi. Iepriekš minēto iemeslu dēļ NTL un Telewest koeficients liekas piemērotāks atskaites punkts nekā Vtesse kotētie abonentlīnijas atsaistīšanas tarifi un šo koeficientu salīdzinājums neliecina ne par kādu neatbilstību starp dažādiem operatoriem. Turklāt jāatzīmē, ka saskaņā ar novērtējumu VBA apsver iespēju piemērot tarificējamo vērtību spektrā 15–20 sterliņu mārciņu par atsaistītu abonentlīniju, ([52]) kas atbilst novērtējumam par BT tarificējamo vērtību par savienojumu.

(157) Attiecībā uz pieņēmumu par atšķirību starp tarificējamām vērtībām par kvadrātmetru ēkās Komisija vispirms atzīmē, ka pareizais skaitlis, ko iegūst no Telereal darījuma ([53]), nav 35 sterliņu mārciņas par kvadrātmetru, kā to pieņem Vtesse, bet, piemērojot aprēķinu, kas līdzīgs Vtesse aprēķinam, tas ir 51 sterliņu mārciņa par kvadrātmetru. Turklāt šo skaitli Vtesse salīdzina ar pieņēmumu par 115 sterliņu mārciņām par kvadrātmetru, ko piemēro citiem telekomunikāciju operatoriem. Tā kā nav skaidrs ne šā skaitļa pamatojums, ne salīdzināmība, tas neatspoguļo tās atšķirības, kuras varētu pastāvēt īpaši saskaņā ar telekomunikāciju operatoru attiecīgajām ģeogrāfiskās atrašanās vietām. AK valsts iestādes uzsvēra, ka BT īpašumu portfelis aptver visu AK, tostarp tās attālākos un atdalītākos apgabalus, un tam ir lejupvērsta ietekme uz īpašuma vidējo īres vērtību.

([45]) Tas atspoguļo vispārīgu principu, ka īre par kvadrātmetru lielā ēkā, ko īrē kopumā, būs zemāka mazu ēku gadījumā. OFCOM savos komentāros apstiprina, ka, pamatojoties uz pieejamo informāciju, īres cenas šķiedrām ir zemākas tad, ja īrē vairāk šķiedru.

([46]) Kā paskaidrots iepriekš, tīkli, kuru garums pārsniedz 3 000 km, gūst labumu no 10 % samazinājuma, ko pamato tirgus apliecinājums. Tas ir pareizs atskaites punkts salīdzinājumam ar BT tīklu, ņemot vērā tā lielumu.

([47]) Londonas apgabalā 500 sterliņu mārciņu.

([48]) Attiecīgi 720 un 240 sterliņu mārciņu Londonas apgabalā.

([49]) Attiecīgi 2 256 un 47 sterliņu mārciņas Londonas apgabalā.

([50]) Komisija saprot, ka VBA nav tieša apliecinājuma par rādītājiem, kas pārsniedz 12 šķiedras, un tādēļ skalas augšējo daļu pamato dekapitalizētās izmaksas, t. i., pieņemot, ka operators noteiks maksimālo īres pieteikumu tīklam ar 13 un vairāk šķiedrām par cenu, kas nepārsniedz pašas ēkas un tīkla dekapitalizētās izmaksas.

([51]) OFCOM konsultāciju dokuments "Abonentlīniju atsaistīšana: kā noteikt īres maksas griestus pilnībā atsaistītām abonentlīnijām un nelieli grozījumi SMP nosacījumos" ("Local loop unbundling: setting the fully unbundled rental charge ceiling and minor amendment to SMP conditions"), 2005. gada 7. septembris.

([52]) Savos dokumentos GVA Grimley norādīja, ka VBA uzskatīja, ka atsaistītu vara vadu pāra novērtētā tarificējamā vērtība ir apmēram 50 sterliņu mārciņu. Faktiski tolaik un pašā analīžu sākumposmā VBA minēja, ka šāda tarificējamā vērtība varētu svārstīties starp 12 un 50 sterliņu mārciņām.

([53]) Skat. 36. apsvērumu.

(158) Vēl ir svarīgi atcerēties, ka BT vispārīgas nozīmes ēkas, tādas kā biroji vai noliktavas, kas neattiecas uz tīklu vai nav ar to saistītas, tiek vērtētas lokāli un atsevišķi pēc īres metodes. To tarificējamā vērtība 2000. gadā bija 180 miljoni sterliņu mārciņu. Darbības un specializētas ēkas, tādas kā telefonu centrāles, uzskata par BT tīkla daļu, un VBA tās vērtē centralizēti pēc I un I metodes. Pēc darījuma veikšanas BT maksā Telereal īri, kas bija 280 miljoni sterliņu mārciņu. BT ēku kopējā tarificējamā vērtībā ietverta BT atsevišķi vērtēto ēku tarificējamā vērtība, kas bija apmēram 180 miljoni sterliņu mārciņu 2000. gadā, un to ēku tarificējamā vērtība, kas ietvertas tīkla vispārējā vērtējumā un ko nevar īpaši identificēt, bet kas veido ievērojamu daļu no 560 miljoniem sterliņu mārciņām kā BT tīkla tarificējamās vērtības Apvienotajā Karalistē. Šie skaitļi neparāda, ka būtu ievērojama neatbilstība starp BT ēku faktisko tirgus vērtību, kā to parāda Telereal darījums, ([54]) un to tarificējamo vērtību, kā to aprēķinājusi VBA. ([55]) Tādēļ šie skaitļi nesniedz apliecinājumu par to, ka šī tarificējamā vērtība būtu nepietiekami novērtēta.

(159) Vtesse izvirzīja vēl vienu sekundāru iebildi, pamatojoties uz Telereal iebildi. Vtesse iesaka, ka īre, ko BT maksā Telereal par tā ēkām, veido aptuveni 50 % no tā tarificējamās vērtības attiecīgajā gadā, kaut gan lielākā daļa no šīs tarificējamās vērtības ir tieši jāattiecina uz tā tīklu, nevis ēkām. No tā Vtesse secina, ka BT tīkls ir acīm redzami nepietiekami novērtēts. Tomēr šo iebildi pamato nepareizās telpas, jo daļa no Telereal darījumā ietvertā īpašuma tika vērtēts atsevišķi par 180 miljoniem sterliņu mārciņām. BT vispārējā tarificējamā vērtība visā Apvienotajā Karalistē darījuma laikā tādēļ bija 560 miljoni sterliņu mārciņu par tīklu un saistīto īpašumu plus 180 miljoni sterliņu mārciņu par atsevišķi vērtētām ēkām, kas kopā veido 740 miljonus sterliņu mārciņu. BT maksāja Telereal īri 280 miljonus sterliņu mārciņu, kas veido 38 % no kopējās tarificējamās vērtības. Pamatojoties uz šo skaitli, nevar izdarīt vērtīgu secinājumu.

(160) Jebkurā gadījumā šķiet apšaubāma metodika, ko veido BT īpašuma daļu atdalīšana un izolēta vērtēšana. Lielbritānijas precedenta tiesībās apstiprināts, ka VBA jāvērtē telekomunikāciju operatoru īpašums kopumā. Šo noteikumu nediskriminējoši piemēro attiecībā uz visiem operatoriem. Ikviena īpašuma vērtēšanas veida raksturīga iezīme ir tā, ka tirgus īre visam īpašumam parasti atšķiras no īpašuma daļu tirgus īres summas: tā bieži ir zemāka, ([56]) atsevišķos gadījumos tā var būt arī augstāka. Tādēļ ir iespējams, ka BT īpašuma portfeļa tirgus īre, izolēti vērtēta, būs atšķirīga no vērtības, kad to ietvers BT īpašumā.

([54]) Telereal darījums aptvēra gandrīz visu BT portfeli: tikai 220 no 6 700 īpašumiem palika BT īpašumā.

([55]) Jāņem vērā arī tas, ka īpašuma faktiskajai vērtībai nav obligāti jābūt ekvivalentai ar hipotētisko tarificējamo vērtību.

([56]) Tirgus apliecinājums parasti rāda to, ka jo lielāks īpašums, jo mazāka tā vienības cena. Šo principu ņem vērā VBA, jo, pamatojoties uz tirgus apliecinājumu, tā piešķir 10 % diskontu tīkliem, kuru garums pārsniedz 3 000 šķiedru kilometru.

(161) Līdz ar to nav skaidra apliecinājuma tam, ka I un I metode vispārīgi dotu zemāku tarificējamo vērtību salīdzinājumā ar īres metodi, vai ka VBA, piemērojot I un I metodi attiecībā uz BT un Kingston, kļūdījās un nepietiekami novērtēja īpašuma tarificējamo vērtību.

6.2.2. Vai I un I metode dod priekšrocību, pastāvot peļņas normai?

(162) Kā sākotnēju piezīmi var uzsvērt to, ka jautājums par marginālo aplikšanu ar nodokli, t. i., ar nodokli apliek no jauna izgaismotās šķiedras, ir būtisks, ciktāl tas attiecas uz tarifu noteikšanu BT, bet ne Kingston. Kā apgalvots 22. apsvērumā, Kingston pieder meitasuzņēmums Torch Communications Ltd., kas ekspluatē šķiedru pamattīklu ārpus Kingston lokālā piekļuves tīkla un kura vērtība noteikta pēc īres metodes. Tādēļ Torch Communications Ltd. ir pilnībā tarificēts par šķiedrām, kas izgaismotas no jauna. I un I metodi piemēro tikai attiecībā uz Kingston tīklu, kas būtībā ir lokālas piekļuves tīkls. Kā jau paskaidrots, ([57]) uz Kingston īpašumu neattiecas pārskatīšanas mehānisms. Tas atspoguļo faktu, ka saskaņā ar AK valsts iestādēm neviens konkurents nav būvējis tīklus Kingston ietvaros Halles konurbācijas apgabalā un Kingston tīkls jau pārklāj gandrīz 100 % no apgabala, tādēļ Kingston to nepaplašina. Tādēļ nebija prasības par būtiskām apstākļu pārmaiņām, kuras varētu ievērojami mainīt Kingston tīkla tarificējamo vērtību. Komisija pieņem iebildi un atzīmē, ka neviena trešā persona neuzskata, ka Kingston gūtu labumu no priekšrocības peļņas normas līmenī.

(163) Tomēr BT gadījumā tas, ka nav apliecinājuma par priekšrocību īpašuma vispārējā vērtējuma līmenī noteikti neizslēdz iespēju par to, ka margināli apliekot ar nodokli, t. i., ar nodokli apliekot no jauna izgaismotās šķiedras, tiek piešķirtas priekšrocības šim uzņēmumam. Faktiski vairāku trešo personu sniegtie komentāri norāda, ka atšķirīgais veids, kādā nosaka tarifus BT un citiem telekomunikāciju operatoriem, kad tie izgaismo šķiedras, var radīt konkurences kropļojumus tad, kad šie uzņēmumi konkurē par vienu un to pašu līgumu. Šī problēma rada vispārīgāku jautājumu par tarificējamo vērtību pārskatīšanu, ko VBA veic katru gadu.

(164) Jau paskaidrots iepriekš, ka, telekomunikāciju operatoram, kam piemēro īres metodi, pievienojot un izgaismojot jaunu šķiedru, tā tarificējamo vērtību palielina jaunās šķiedras tarificējamā vērtība. Pretējs process notiek tad, kad telekomunikāciju operators izslēdz un atvieno šķiedru: šo

([57]) Skatīt 98. apsvērumu.

šķiedru tarificējamo vērtību tādā gadījumā atskaita. Uz telekomunikāciju operatoriem, kurus vērtē pēc I un I metodes, neattiecas šāda veida precīzas korekcijas. BT gadījumā gada pārskatīšanas pamatā ir tirgus korekcijas mehānisms: BT tirgus īpatsvara pārmaiņām vajadzētu atspoguļot pārmaiņas tīkla vērtībā. Tādēļ rodas jautājums, vai tas, ka tīklu pārmaiņas, piemēram, izgaismošana, tiek ņemtas vērā dažādi, varētu radīt priekšrocību BT.

(165) Komisija saprot, ka, pamatojoties uz BT sniegtajiem darījumu plāniem, VBA novērtē hipotētisko īri, kādu var paredzēt par BT īpašumu, pamatojoties uz gaidāmajiem ieņēmumiem un izdevumiem saistībā ar īpašuma izmantošanu. Vērtēšanā tādēļ ietvers ikvienu tīkla iznesumu, tostarp jaunu optisko šķiedru izgaismošanu, kas būs nepieciešams gaidāmā pieprasījuma apmierināšanai. Tādēļ tādas jaunas šķiedras izgaismošana, neatkarīgi no tā, vai to īrē, vai tā faktiski pieder BT, ([58]) ir gaidāma, un to ņem vērā VBA. Faktiski šīs vērtēšanas metodes dēļ un atšķirībā no tiem telekomunikāciju operatoriem, kurus vērtē pēc īres metodes, BT tarificē arī par tumšām šķiedrām, pieņemot, ka dažas tumšās šķiedras tiks izgaismotas nākamo piecu gadu vērtēšanas periodā. Visbeidzot gada atkārtotā novērtēšana, kuras pamatā ir BT tirgus īpatsvara attīstība, paredzēta tam, lai fiksētu būtiskas pārmaiņas BT tīklā. ([59])

(166) Tādēļ nav pareizi teikt, ka BT nerodas nodokļu saistības, kā to apgalvo sūdzības iesniedzējs vai trešā persona, tāda kā Altnet. Neapšaubāmi ir tas, ka uz tīklu kā īpašumu, kura pašreizējā vērtība Anglijā ir 530 000 000 sterliņu mārciņu un kas vērtēts kopumā, tāda neliela pārmaiņa kā papildu šķiedru izgaismošana varētu atstāt neievērojamāku ietekmi nekā uz tādu mazu operatoru kā Vtesse. Turklāt BT tīkla vērtības palielinājumu kompensē faktori, kurus rada vērtības samazināšanās, piemēram, konkurentu jaudas izplešanās. Tas padara vēl nemanāmāku to ietekmi, kādu rada BT ar jaunu šķiedru izgaismošanu. Tomēr tas nenozīmē, ka šādām no jauna izgaismotām šķiedrām netiek piemērots tarifs.

(167) Vtesse pieņem, ka saistībā ar tādu tipisku piedāvājumu, kāds tiek izteikts par pamattīkla un piekļuves telekomunikāciju līnijas nodrošināšanu uzņēmumam Kent MAN, ([60]) nodokļu saistības veido 16 % no gaidāmajiem periodiskajiem ieņēmumiem. Par to pašu pieteikumu Vtesse uzskata, ka BT noteiktais tarifs bijis ne lielāks par 2 %, kas ir BT šķietamais vidējais tarifu/ieņēmumu koeficients. Vtesse secina, ka BT tiek daudz mazāk aplikts ar nodokli salīdzināmā un šai gadījumā identiskā darījumā, un tādēļ BT rodas nepārprotama priekšrocība.

(168) Šo pieeju nevar saglabāt. Pirmkārt, nav pareizi pieņemt, ka, tā kā BT vidējais tarifu/ieņēmumu koeficients ir 2 %, ([61]) to šajā pieteikumā apliek ar 2 % nodokli. Šo koeficientu aprēķina, pamatojoties uz BT vispārīgo tarificējamo vērtību, kam pieskaita to šķiedru vērtību, kuras BT izgaismo pēc līguma ar Kent MAN, vai nu gaidot uz tirgus īpatsvaru balstītu pārskatīšanas mehānismu, vai arī uz šāda mehānisma bāzes. Lai veiktu atbilstošu un pareizu salīdzinājumu ar Vtesse nodokļu saistībām attiecībā uz šo pieteikumu, vajadzētu noteikt, par cik šīs līgums palielinājis BT tīkla tarificējamo vērtību, vai nu sagaidot gada pārskatīšanas mehānismu, vai izmantojot šo mehānismu. Sagaidāmā vērtēšana ir kopējs novērtējums, un tajā nevar identificēt atsevišķus līgumus. Tādēļ nevar noteikt, par cik Kent Man līgums palielinājis BT tīkla tarificējamo vērtību. Ikvienā gadījumā tas nenovestu pie galīga secinājuma par iespējamas priekšrocības un tātad valsts atbalsta pastāvēšanu. Vtesse tarifu saistības par šo pieteikumu nevar uzskatīt par atskaites punktu, uz kura pamata var novērtēt, vai BT varētu būt priekšrocība EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Šādas nodokļu saistības faktiski varētu mainīties saskaņā ar izvēlēto tehnisko risinājumu, pieteikumu iesniedzēju uzņēmumu izmaksu struktūru, tā optisko šķiedru tīkla garumu, kādu operatori izmantos pakalpojumu sniegšanai, un visbeidzot no apjoma, kādā būs jāizgaismo jaunas šķiedras. ([62]) Tādēļ saskaņā ar īres metodi telekomunikāciju operatoram, kas sniegs pakalpojumu, izmantojot jau izgaismotu šķiedru, tarifi nepalielināsies. ([63])

([58]) Vtesse uzdeva jautājumu par to, ka BT šķietami īrējis apmēram 2 000 km optiskas šķiedras no GEO, kas ir viens no Vtesse piegādātājiem, un jautāja, vai šāda BT tīkla paplašinājums ticis atbilstoši novērtēts. VBA bija saņēmusi GEO apstiprinājumu tam, ka tas izīrējis 1 717 šķiedru līnijas kilometrus BT. Šajā posmā nav skaidrs, vai BT nomātās šķiedras bija izgaismotas, ja tās aizvietoja novecojušās BT šķiedras, vai tās bija jaunas līnijas. Attiecībā uz veidu, kādā šīs šķiedras tiks ņemtas vērā, pārskatot BT tarificējamo vērtību, VBA paskaidroja, ka pastāvošais I un I vērtējums pamatojas uz modeli, kas nākotnē paredz ienākumu plūsmu, un tas pārskata ietvaros ņems vērā ienākumu plūsmu, ko paredz no šķiedrām, kuras BT īrējis no GEO. Šo pārskatu veiks, pamatojoties uz jauno pārskatīšanas mehānismu, kas patlaban vēl nav pabeigts.

([59]) AK valsts iestādes apstiprināja, ka ieņēmumi no platjoslas pakalpojumiem tika ņemti vērā gada pārskatīšanas metodē, kuru piemēroja attiecībā uz BT, un tās pamatā bija tirgus īpatsvars.

([60]) Skatīt 41. apsvērumu.

([61]) Kā jau paskaidrots, BT precīzais koeficients mainās saskaņā ar novērtējumu un svārstās no 1,28 % (OFCOM) līdz 2 % (Vtesse) un 3 % (AK valsts iestādes). Neatbilstība starp Vtesse un AK valsts iestāžu sniegtajiem skaitļiem paskaidrota 107. punktā. OFCOM aprēķināto zemāko skaitli var izskaidrot ar to, ka tika izmantots BT grupas kopējais apgrozījums, tostarp apgrozījums no darbībām ārpus AK.

([62]) Ir tehniski iespējams izmantot jau izgaismotas šķiedras, lai nodrošinātu augstas platjoslas pakalpojumus lieliem klientiem. Šādā gadījumā, vērtējot pēc īres metodes, telekomunikāciju operatora tīkla tarificējamā vērtība nepalielināsies.

([63]) Tam var būt jāmaksā nodoklis tikai par savienojumu starp šķiedru un klienta atrašanās vietu.

(169) Tādu pašu pamatojumu var piemērot attiecībā uz Vtesse iebildi, kuras pamatā ir salīdzinājums starp BT liela apjoma iznesuma pakalpojumu (LAIP) cenām un tarifiem, kādus par optisko šķiedru izgaismošanu maksātu operators, kas novērtēts pēc īres metodes, lai sniegtu tādu pašu pakalpojumu. Atkarībā no LAIP kapacitātes un attāluma Vtesse uzskata, ka šādam operatoram vajadzētu maksāt tarifus, kas sasniegtu pat 87 % no BT noteiktās maksas, un uzskata to par papildu apliecinājumu tam, ka vai nu BT optiskais tīkls ir nepietiekami novērtēts, vai arī tam noteikti neatbilstoši nodokļi pēc peļņas normas. Tomēr šīs iebildes pamatā ir pieņēmums, ka šādam hipotētiskam operatoram būtu viens vienīgs izgaismotu šķiedru pāris tādā pašā līnijā, kādu izvēlējies BT. Tomēr, ja šis operators izmanto jau izgaismotu šķiedru, lai sniegtu LAIP, papildizmaksas saistībā ar tarifiem pēc īres metodi būs nulle. Turklāt ja šis operators izgaismo jaunas šķiedras līnijā, kurā tam jau ir vairākas izgaismotas optiskās šķiedras, tā marginālās izmaksas būtu daudz zemākas, jo lielāks optisko šķiedru skaits vienā līnijā nosaka zemākus tarifus par šķiedrām. No šīs iebildes atkal nevar izdarīt secinājumu.

(170) Ņemot vērā šos faktus, nav pareizs pieņēmums par to, ka BT likmes netiek noteiktas pēc peļņas normas. Pat ja saskaņā ar Vtesse apgalvojumu analīzes vienība ir tādu līgumu tarificēšana, par kuriem konkurē Vtesse un BT, BT nav acīm redzamas priekšrocības: to tarificē par šķiedrām, kas izgaismotas no jauna, kaut gan pieeja ir atšķirīga un ne tik caurskatāma. Komisija arī atzīmē, ka tādēļ, ka I un I metodes pamatā ir paredzamie ieņēmumi, BT likmes tiek noteiktas tumšām šķiedrām, pieņemot, ka šīs šķiedras būs jāizgaismo, lai apmierinātu gaidāmo pieprasījumu. Tādēļ atšķirībā no citiem telekomunikāciju operatoriem, kuriem nodokļus aprēķina tikai tad, kad tie izgaismo šķiedras, BT tiek tarificēts arī par tumšām šķiedrām.

(171) Komisija tādēļ var piekrist OFCOM apgalvojumam par to, ka "[pārskatīšanas] sistēma varētu nodrošināt būtiski simetrisku rezultātu ilgtermiņā ikvienā gadījumā, pat pastāvot dažādām līnijām un zemam caurskatāmības līmenim".

(172) To, ka nav izteiktas konkurences, apstiprina tirgus īpatsvars augstas platjoslas pakalpojumu sniegšanas tirgū lieliem klientiem, kurā BT tieši konkurē ar Vtesse. ([64]) Saskaņā ar BT sniegtajiem skaitļiem tā tirgus īpatsvars ir 12 %, un tas ir tikai ceturtais lielākais spēlētājs. Saskaņā ar OFCOM datiem BT tirgus daļa ir [10-15]* (*) % no tādu tradicionālo saskarnes nomātu līniju izmantošanas, kas ir 622 Mbit/s un vairāk. ([65]) Kaut gan tas ir saistīts ar telekomunikāciju nozari, tomēr izrādās, ka BT ir salīdzinoši zems tirgus īpatsvars šajā specifiskajā tirgū. Varētu pieņemt, ka, ja BT patiešām būtu liela priekšrocība, kas izpaustos kā atbrīvojums no jaunu šķiedru marginālas aplikšanas ar nodokli, tā tirgus daļa būtu ievērojami lielāka. Tādēļ Komisijas rīcībā esošie dati neapstiprina pieņēmumu par to, ka BT būtu konkurētspējīga priekšrocība, kuras dēļ citi telekomunikāciju operatori nevarētu ar to konkurēt šajā specifiskajā tirgū. ([66])

(173) Kā pēdējo punktu jautājumā par pārskatīšanu Komisija savā lēmumā par uzsākšanu min to, ka "kaut gan BT nav mehānisma, kas pārskatīšanas gadījumā samazinātu tā vērtību, nešķiet, ka pastāv līdzīgs sistemātisks pārskats par tirgus apstākļiem, kādos darbojas konkurenti". Ņemot vērā AK valsts iestāžu un BT sniegtos paskaidrojumus, Komisija pārliecinājās, ka šīm bažām nav pamata. Uz BT ne tikai neattiecas mehānisms, kas pārskatīšanas gadījumā samazinātu tā vērtību, bet, kā jau paskaidrots, attiecībā uz BT piemēro tādu pārskatīšanas mehānismu, kura pamatā ir tā tirgus daļas attīstība. Ir taisnība, ka vairāku gadu laikā tā tirgus daļa un tādējādi tarificējamā vērtība samazinājās, kas izpaudās kā vērtības samazināšanās palielinātas konkurences dēļ. Tomēr 2003. un 2004. gadā tā tarificējamā vērtība palielinājās par attiecīgi 4 un 7,1 miljoniem sterliņu mārciņu. Attiecībā uz konkurentiem tie var saņemt un patiešām gūst labumu no pārskatīšanas, kuras rezultātā samazinās to vērtība: piemēram, kopš 2001. gada 1. aprīļa tie saņem 15 % atlaidi no optisko šķiedru tīkla tarificējamās vērtības, un kopš 2002. gada 1. aprīļa saņemtā atlaide ir 25 %, lai parādītu pārmērīgo piedāvājumu šajā nozarē. Tādēļ šķiedru pāra tarificējamā vērtība samazinājās no 1 000 sterliņu mārciņām par kilometru ārpus Londonas 2000. gadā līdz 850 sterliņu mārciņām par kilometru 2001. gadā, un 750 sterliņu mārciņām laikā starp 2002. un 2004. gadu. Saskaņā ar 2005.–2010. gada sarakstu šķiedru pāra kilometra tarificējamā vērtība vēl samazinājusies līdz 500 sterliņu mārciņām. Tas nozīmē, ka tāda operatora, kura optisko šķiedru tīkls palicis nemainīgs šajā laikā, tarificējamajai vērtībai būtu 50 % samazinājums.

SECINĀJUMS

(174) Noslēgumā ir jāatgādina, ka darījumu tarifi ir nodoklis par īpašuma vērtību. Tas nav nodoklis par peļņu vai ieņēmumiem. To parasti piemēro visam īpašumam, kas atrodas ārpus valsts, un tādējādi to piemēro attiecībā uz visiem telekomunikāciju tīkliem. Saskaņā ar precedenta tiesībām visus telekomunikāciju tīklus vērtē kopumā. Ir vairākas metodes šāda īpašuma vērtības noteikšanai. Ja šīs metodes piemēro vienlīdzīgi, tām būtu jādod vienādi vērtēšanas rezultāti. Specifiskas vērtēšanas metodes piemērošana ir atkarīga no lietas apstākļiem.

(175) Tagad šķiet, ka VOA piemēroja vispārīgus noteikumus par darījumu tarifiem attiecībā uz BT un Kingston un tas atbilst

([64]) Vtesse sevi raksturo kā operatoru, kas nodrošina inovatīvus ļoti augstas kapacitātes pakalpojumus (līdz pat 66 gigabitiem sekundē).

(*) Konfidenciāla informācija

([65]) Attiecībā uz zemākas platjoslas segmentu ir lietderīgi uzsvērt, ka OFCOM uzskata, ka BT nav ievērojamas ietekmes tādu nomātu līniju maza apjoma tirgū, kurām ir 8 Mbit/s un vairāk. Skatīt http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/llmr/

([66]) Vtesse faktiski ieguva lielāku līgumu nekā BT 2004. gadā, lai sniegtu augstus platjoslas pakalpojumus Lloyds TSB.

tiesību aktiem un tiesu praksei. Ir skaidrs, ka BT un Kingston īpašuma vērtības noteikšana un tarificējamās vērtības pārskatīšana veikta saskaņā ar metodi, kas atšķiras no konkurentiem piemērotās metodes. Tomēr Komisija var secināt, ka nav apliecinājuma tam, ka šādas atšķirīgas metodes izmantošanu nepamato objektīvas atšķirības starp šiem uzņēmumiem un to konkurentiem un VOA rīcībā esošo apliecinājumu apmērs.

(176) Nav apliecinājuma tam, ka, piemērojot atšķirīgu vērtēšanas metodi attiecībā uz BT un Kingston, šiem uzņēmumiem tiktu radīta priekšrocība salīdzinājumā ar konkurentiem. Tā kā nav apliecinājuma par priekšrocību, Komisija var secināt, ka tarificēšanas sistēma, ko nepiemēro iekšzemē, nav nodrošinājusi valsts atbalstu BT un/vai Kingston EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, Komisijas aplūkotajā periodā, t. i., 1995.–2005. gadā

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tas, ka Apvienotā Karaliste piemēro ārvalstu īpašumam uzliekamu nodokli attiecībā uz BT plc. un Kingston Communications plc līdz 2005. gada beigām, nenozīmē atbalstu līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums adresēts Apvienotajai Karalistei.

Briselē, 12.oktobris.2006.

Komisijas vārdā —

Neelie KROES

Komisijas locekle